

Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

Grao en Educación Infantil

Materias

Curso 2

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G110V01301	Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica	1c	6
P02G110V01302	Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade	1c	6
P02G110V01303	Educación: Tutoría e orientación coa familia	1c	6
P02G110V01304	Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá	1c	6
P02G110V01305	Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil	1c	6
P02G110V01401	Antropoloxía: Pensamento e cultura	2c	6
P02G110V01402	Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta	2c	6
P02G110V01403	Aprendizaxe das ciencias da natureza	2c	6
P02G110V01404	Didáctica da lingua e a literatura infantil	2c	6
P02G110V01405	Idioma estranxeiro I: Francés	2c	6
P02G110V01406	Idioma estranxeiro I: Inglés	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica**

Materia	Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica			
Código	P02G110V01301			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Lorenzo Rial, María Asunción			
Profesorado	Lorenzo Rial, María Asunción			
Correo-e	marialorenzo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O concepto actual de saúde está baseado nunha visión integral do ser humano, que inclúe, ademais dunha percepción física e psicolóxica, novas dimensións sociais e ambientais. Neste marco, a educación para a saúde convértese nun elemento esencial para o desenvolvemento integral das persoas. E débese entender dentro do contexto de promoción da saúde, que inclúe, non só accións a nivel individual, se non tamén actuacións orientadas a mellorar as condicións de vida de toda a comunidade. Así, a maioría dos currículos formais que existen actualmente incorporan gran parte dos contidos que trata a educación para a saúde. Desta forma, o Decreto que fixa as bases da Educación Infantil en Galicia establece como finalidade principal a de contribuír ao desenvolvemento físico, afectivo, social e intelectual das nenas e dos nenos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias

B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
C16	Identificar trastornos no soño, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.	A1	B1	C15	D1
	A2	B2	C16	D2
	A3	B3	C17	D3
	A4	B4	C18	D4
	A5	B5	C36	D5
		B6		D6
		B7		D7
		B8		D8
		B9		D9
		B10		D10
		B11		D11
		B12		D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21
				D22

Identificar trastornos no sono, da alimentación, do desenvolvemento psicomotor, da atención e da percepción auditiva e visual. Colaborar co persoal especializado para identificar e axudar a solucionar posibles trastornos. Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturban o desenvolvemento físico e psíquico do alumnado.	A1	B1	C15	D1
	A2	B2	C16	D2
	A3	B3	C17	D3
	A4	B4	C18	D4
	A5	B5	C36	D5
		B6		D6
		B7		D7
		B8		D8
		B9		D9
		B10		D10
		B11		D11
		B12		D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21
				D22
Saber programar actividades e deseñar recursos didácticos para desenvolver a educación para a saúde na escola. Familiarizarse coas metodoloxías, recursos e materiais necesarios para a ensinanza da Educación para a saúde, incluídos os recursos relacionados coas tecnoloxías da información e da comunicación. Revisar de forma crítica as prescricións e orientacións o Currículo de Educación Infantil.	A1	B1	C15	D1
	A2	B2	C16	D2
	A3	B3	C17	D3
	A4	B4	C18	D4
	A5	B5	C36	D5
		B6		D6
		B7		D7
		B8		D8
		B9		D9
		B10		D10
		B11		D11
		B12		D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21
				D22
Saber avaliar as programacións realizadas tendo en conta o Currículo de Educación Infantil.	A1	B1	C15	D1
	A2	B6	C16	D2
	A3	B7	C18	D3
	A4	B8	C36	D6
	A5	B9		D7
		B11		D8
		B12		D13
				D14
				D21
				D22

Contidos	
Tema	
Que é a educación para a saúde?	A evolución do concepto de saúde. Os determinantes de saúde. A educación para a saúde, baixo a perspectiva da promoción da saúde. As actitudes cara a saúde. A necesidade da Educación para a saúde na escola.
Estratexias didácticas para promover a aprendizaxe da Educación para a saúde.	Aspectos lexislativos relacionados coa Educación para a saúde na etapa de Educación Infantil. A educación para a saúde no currículo de Infantil Achegas da aprendizaxe cooperativa a Educación para a saúde

Revisión de aspectos básicos do desenvolvemento das nenas e nenos de 3 a 6 anos.	Elementos básicos de desenvolvemento psicolóxico, afectivo sexual, do alumnado de Infantil. Principais ámbitos de aplicación: educación para a alimentación e o consumo, educación para a igualdade, educación emocional, educación afectivo sexual, prevención de adicións e riscos, educación ambiental e educación viaria. Atención a alumnado con necesidades educativas especiais.
Análise de recursos para o ensino da educación para a saúde.	Análise, deseño e avaliación de actividades relacionadas coa Educación para a saúde.
Técnicas de avaliación específicas para promover a saúde na escola infantil.	Avaliación de actividades relacionadas coa Educación para a saúde.
Alimentación e consumo.	Alimentación e consumo saudable.
Educación sexual.	Educación afectivo sexual na educación infantil.
Orientacións sobre o consumo de drogas.	Identificación de substancias e mecanismos de adicción.
Contaminación e saúde.	A polución de materiais, a contaminación do medio e as súas repercusión na saúde.
Alumnado con necesidades específicas.	Identificación de posibles intervencións de apoios educativos específicos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	9	11.5	20.5
Prácticas de laboratorio	7.5	11.25	18.75
Eventos científicos	3	2.25	5.25
Resolución de problemas	10	20	30
Aprendizaxe colaborativa	7	22.6	29.6
Debate	7	11.9	18.9
Lección maxistral	9	18	27

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Realización de traballos individuais
Prácticas de laboratorio	Realización de actividades experimentais na aula laboratorio.
Eventos científicos	Conferencias e obradoiros.
Resolución de problemas	Actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual, tuteladas polo profesorado
Aprendizaxe colaborativa	Elaboración de traballos de aula de forma cooperativa
Debate	Realización de grupos de discusión na aula, con simulacións
Lección maxistral	Exposición de contidos relacionados coa materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Atención personalizada para a elaboración de actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual. As sesións de tutorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, Moovi...) baixo a modalidade de concertación previa.
Prácticas de laboratorio	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a realización de actividades prácticas e entregas de cadernos de laboratorio. As sesións de tutorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, Moovi...) baixo a modalidade de concertación previa.
Resolución de problemas	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a elaboración de actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa. As sesións de tutorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, Moovi...) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Traballo tutelado	Avaliación global do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos mostrados a través do deseño dunha proposta didáctica relacionada coa educación para a saúde na etapa de Educación Infantil.	40	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D2
			A3	B3	C17	D3
			A4	B4	C18	D4
			A5	B5	C36	D5
				B6		D6
				B7		D7
				B8		D8
				B9		D9
				B10		D10
				B11		D11
				B12		D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
						D22
Prácticas de laboratorio	Avaliación continua a través do seguimento da realización de actividades prácticas e/ou do caderno de laboratorio.	20	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D2
			A3	B3	C17	D3
			A4	B4	C18	D4
			A5	B5	C36	D5
				B6		D6
				B7		D7
				B8		D8
				B9		D9
				B10		D10
				B11		D11
				B12		D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
						D22
Resolución de problemas	Avaliación das actividades desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual, tuteladas polo profesorado.	40	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D2
			A3	B3	C17	D3
			A4	B4	C18	D4
			A5	B5	C36	D5
				B6		D6
				B7		D7
				B8		D8
				B9		D9
				B10		D10
				B11		D11
				B12		D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
						D22

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN EN 1ª CONVOCATORIA:

Para poder acollerse á **avaliación continua** a través da realización das actividades na aula **é preciso asistir ás sesións lectivas de aula (Grupos B) e de aula-laboratorio (Grupos C) nun 80% do tempo presencial**, cun aproveitamento idóneo.

A cualificación final (nota) será obtida, por avaliación continua, mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares obtidas. En todo caso será necesario alcanzar unha cualificación mínima de aprobado (5 sobre 10) en cada un dos apartados establecidos no apartado de avaliación desta guía.

Os documentos e arquivos dos traballos e tarefas do curso serán dispostos, en tempo e forma segundo os prazos programados, por cada estudante no seu espazo persoal respectivo na aula virtual do curso en MOOVI.

O estudantado que non **cumpra cos requirimentos para poder acollerse á avaliación continua** deberá optar pola **avaliación global**. Esta levará a cabo mediante a realización dun exame teórico/práctico na data e hora que se establece no apartado de organización académica da páxina web da facultade.

EVALUACIÓN EN 2ª CONVOCATORIA:

De non ter superada a materia na 1ª convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo:

- No caso de **ser estudantado que optou pola avaliación continua na 1ª convocatoria**, poderá realizar as actividades pendentes de avaliación positiva.
- No caso de **ser estudantado que non cumpriu coa asistencia presencial mínima do 80%, que non se presentou ao exame ou que non alcanzou unha avaliación positiva neste na 1ª convocatoria**, deberá realizar o exame teórico/práctico (segundo corresponda).

DATAS DE EXAMES: consultarase na páxina web da facultade no apartado de organización académica (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>)

Horario de titorías da persoa coordinadora da

materia: <http://fcced.uvigo.es/es/docencia/profesorado/maria-asuncion-lorenzo-rial/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mora Márquez, M. & Rubio García, S., **Educación para la salud y el consumo en educación infantil**, Piramide, 2019
GAVIDIA, V., TALAVERA, M., MAYORAL, O., & GARZÓN, A., **Proyecto COMSAL: los ocho ámbitos de la Educación para la Salud en la Escuela: Proyecto de Investigación subvencionado por el Ministerio de Economía y Competitividad**, 1ª ed., Tirant lo Blanch., 2016

Guitart Aced, Rosa María, **Ser niña, ser niño : ¿cuestión de género?**, 1ª ed., Graó, 2021

García-Orea Haro, Blanca, **Dime qué comes y te diré qué bacterias tienes : el intestino, nuestro segundo cerebro**, 1ª ed., Grijalbo, 2020

Merino Serrano, Rosa, **Didáctica de las ciencias experimentales en Educación Infantil**, Síntesis, 2017

Bibliografía Complementaria

BARRAGÁN, F. e BRODY, C., **Niños, Niñas, Maestras, Maestros. Una propuesta de educación sexual**, 1ª ed., Diadas, 1993

COSTA, C. e LÓPEZ, M., **Educación para la salud. Una estrategia para cambiar los estilos de vida**, 1ª ed., Pirámide, 1996

BARRIO, C., **La comprensión infantil de la enfermedad. Un estudio evolutivo**, 1ª ed., Antropos, 1990

LUCINI, F., **Temas transversales y educación en valores**, 1ª ed., Anaya, 1994

GAVIDIA, V.; YUS, R., ..., **Educación para la salud: la alimentación**, 1ª ed., Graò, 2004

XUNTA DE GALICIA, **Medrando sans**, 1ª ed., Xunta de Galicia,

CATALÁN, V. G., FERNÁNDEZ, A. G., ORTEGA, M. T., MOCHOLÍ, C. S. e GARCÍA-BERLANGA, O. M., **Alfabetización en salud a través de las competencias. Enseñanza de las ciencias: revista de investigación y experiencias didácticas**, Enseñanza de las Ciencias, 37(2), 107-126, 2019

García-Orea Haro, Blanca, **Sanotes, sanitos : un cuento para comer sano, eliminar las bacterias malas y hacer cacas buenas**, 1ª ed., B de Blok, 2021

García-Orea Haro, Blanca, **Inmunizados**, 1ª ed., B DE BLOK, 2022

Bryan, Lara, **Mentes curiosas. Yo me pregunto las emociones**, 1ª ed., USBORNE PUBLISHING, 2022

Daynes, Katie, **Mentes curiosas: Yo me pregunto...Hacerse mayor**, USBORNE PUBLISHING, 2019

Daynes, Katie, **Mentes curiosas: Yo me pregunto... El cuerpo humano**, USBORNE PUBLISHING, 2014

BOne, Emily, **¿Qué pasa cuando comes? ¡Mira debajo!**, USBORNE PUBLISHING, 2021

Daynes, Katie, **Mentes curiosas: Yo me pregunto... Los alimentos**, USBORNE PUBLISHING, 2017

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade				
Materia	Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade			
Código	P02G110V01302			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego Inglés			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Parrilla Latas, Maria Angeles Pilar			
Profesorado	Parrilla Latas, Maria Angeles Pilar			
Correo-e	parrilla@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Escola Inclusiva e Atención á Diversidade constitúe unha asignatura de Formación Básica enmarcada en o 2º curso de o Plan de Estudos de Formación de o Grado de Educación Infantil. Esta asignatura resulta relevante para a formación do futuro docente dado que nela analízanse e desenvólense tendencias e achegas actuais que permiten un achegamento aos coñecementos básicos da escola para todos, en consideración de distintas situacións de diversidade. Así, a principal aprendizaxe que se pretende suscitar a través desta materia é o relativo á natureza e problemas que afectan á educación cando se enfronta a situacións educativas heteroxéneas en Educación Infantil. Dacordo coa actual situación do sistema educativo precísanse uns profesionais cualificados que, ademais de dispor dun coñecemento xeral, achega do deseño e planificación do ensino, as características do proceso de ensino-aprendizaxe, etc., é necesario que saiban realizar eses deseños dacordo coa diversidade de alumnado que teñen os centros educativos e as correspondentes aulas. Tamén é preciso que coñezan as diferentes situacións educativas de nenos/as que presentan dificultades de aprendizaxe e atención coa fin de descubrir e dispor medios e metodoloxías adecuadas, capaces de ofrecer as mellores posibilidades de educación e inclusión escolar.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellóraa en educación infantil.
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético

D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estructurar e promover o aprendizaxe autónomo dos alumnos á luz dos obxectivos e contenidos propios do correspondente nivel educativo, desenvolvendo estratexias que eviten a exclusión e a discriminación.	A2	B11	C19	D1 D2 D9 D12
Respetar as diferencias culturais e persoais dos alumnos e demais membros da comunidade educativa.	A2	B2	C10 C22	D2 D7 D9 D14
Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades e realizar actividades educativas de apoio no marco dunha educación inclusiva.	A2	B3 B11	C21 C23	D9 D12 D13 D16
Experimentar un clima de relación positivo e de respecto que evite a exclusión ou discriminación mediante a construción de normas de convivencia democrática, afrontando e resolvendo de forma colaborativa situacións problemáticas e conflitos interpersoais de natureza diversa, como modelo de relación que logo poidan aplicar a súa práctica profesional.	A2	B3	C21 C30 C61	D1 D2 D7 D9 D12 D13 D14 D16
Dinamizar co alumnado a construción participada de regras de convivencia democrática, e afrontar e resolver de forma colaborativa situacións problemáticas e conflitos interpersoais de natureza diversa.	A2	B3	C10 C22	D2 D7 D9 D17
Adquirir habilidades básicas de deseño e aplicación didáctica adaptada que faciliten a inclusión de estudantes con necesidades específicas de apoio educativo e desenvolver propostas de acción dun enfoque comprensivo da educación diversificada.	A2	B11	C22 C23	D1 D2 D7 D9 D17
Deseñar e desenvolver proxectos educativos e unidades de programación que permitan adaptar o currículo ao contexto sociocultural e as diferentes características do alumnado.	A2	B3	C30	D2 D9
Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites.	A2	B11	C22	D1 D2 D14 D16
Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción entre iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, a traballo cooperativo e o esforzo individual.	A2	B3	C21	D12 D16 D19
Saber informar aos outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais.	A2	B3	C8 C21	D1 D12 D14

Contidos

Tema	
1.A escola inclusiva: a escola de cada un	- Os procesos de Exclusión e Inclusión no ámbito social -Respostas escolares ante a diversidade -A educación inclusiva : perspectiva internacional
2. Concepto de atención á diversidade	Perspectivas ao redor da atención á Diversidade. Atención Individual vs atención personalizada
3. A atención á diversidade no sistema educativo	A atención á diversidade no sistema educativo: perspectiva histórica A atención á diversidade no sistema educativo: comunidades autónomas A atención á diversidade en Galicia
4. Tratamento e prevención das dificultades de aprendizaxe e da atención	- Dificultades de aprendizaxe ou dificultades de Ensino - Enfoque bio-medico e enfoque social -Resposta educativa ante as dificultades de aprendizaxe
5.Programas e estratexias educativas de atención á diversidade nos centros educativos	- Programas educativos centrados na comunidade -Programas educativos centrados na escola -Programas educativos centrados na aula

6. Diagnóstico e avaliación para a atención a diversidade	- Diferenzas entre avaliación e diagnóstico - A identificación de necesidades educativas - Modelos de asesoramento e apoio.
7. Medidas de atención á diversidade	- Medidas de atención á diversidade xerais - Medidas de atención á diversidade específicas
8. Adaptacións curriculares	- O modelo de adaptación curricular a exame. - Tipos de adaptacións segundo a normativa - O curriculum para todos
9. Integración Escolar	- Da integración escolar á Inclusión

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	26	46
Traballo tutelado	12	20	32
Debate	6.5	10.5	17
Seminario	2	2	4
Presentación	10	19	29
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte de o profesor de os contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de un traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver por o estudante.
Traballo tutelado	Preparación de ensaios sobre a materia que inclúen a procura e recolleita de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción etc.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse en un tema de os contidos de a materia, en a análise de un caso, en o resultado de un proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente en unha sesión magistral...
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén con o profesorado de a asignatura para asesoramento/desenvolvemento de actividades de a asignatura e de o proceso de aprendizaxe.
Presentación	O estudante elabora un documento sobre a temática de a materia, investigación, memoria, ensaio, resumos de lecturas, etc. Inclúe a procura e recolleita de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Realizárase en tutorías individuais e/ou grupais sobre o contido de o traballo. Orientación en pequenos grupos durante a resolución das tarefas sobre os proxectos de prácticas, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de Moovi, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...
Lección maxistral	Realizárase en tutorías individuais e/ou grupais sobre os contidos de a materia así como apoio e orientación sobre as estratexias metodolóxicas e actividades desenvolvidas en a asignatura ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de Moovi, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...
Presentación	Realizárase en tutorías individuais e/ou grupais sobre os aspectos máis relevantes da temática abordada, ben sexa presencialmente e/ou empregando os medios telemáticos como correo electrónico, vídeoconferencia, foros de Moovi, aulas virtuais de campus remoto, despacho virtual...

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Traballo tutelado	Avaliación dos traballos tutelados e as súas evidencias segundo guía didáctica de avaliación deseñada para cada traballo e entregada aos alumnos.	40	A2	B2 B3 B11	C8 C10 C19 C21 C22 C23 C30 C61	D1 D2 D7 D9 D12 D13 D14 D16 D17 D19
Presentación	Traballos de aula nos que o/a estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da profesora. Pode estar vinculado ao seu desenvolvemento con actividades autónomas do/da estudante.	20	A2	B2 B3 B11	C8 C10 C19 C21 C22 C23 C30 C61	D1 D2 D7 D9 D12 D13 D14 D16 D17 D19
Resolución de problemas e/ou exercicios	Trátase dunha proba escrita, con materiais, que avalía os coñecementos teórico-prácticos da materia. Será unha única proba ao final da materia.	40	A2	B3	C10 C19 C21	D1 D7 D12 D13 D19

Outros comentarios sobre a Avaliación

Modalidades de avaliación:

- Avaliación continua : é dirixida ao alumnado que elixe asistir con regularidade a clases (como mínimo un 80%). Este alumnado deberá realizar as tres partes indicadas no apartado de Avaliación e será condición indispensable para superar a materia que se obteña en cada unha delas polo menos un 5.

- Avaliación global : é dirixida ao alumnado que non asista con regularidade ás clases (falta máis dun 80%) ou elixa esta opción. Este alumnado deberá realizar unha única proba: un exame no que entran todos os contidos da materia incluídos os abordados nos traballos. Será condición indispensable para superar a materia que se obteña polo menos un 5.

Segunda convocatoria:

As competencias non adquiridas en primeira convocatoria, serán avaliadas en segunda (xullo). De non aprobar entón, non se gardarán.

Responde ás mesmas esixencias e probas realizadas na primeira.

Pódense consultar as datas de exames na páxina web da facultade: <http://fced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ainscow, M., **Desarrollo de escuelas Inclusivas. ideas, propuestas y experiencias para mejorar las instituciones escolares.**, 1, Narcea, 2001

Ainscow, M., **Necesidades especiales en el aula. Guía para la formación del profesorado**, 1, Narcea, 2015

Echeita, G., **Educación para la inclusión o educación sin exclusiones.**, 1, Narcea, 2006

Parrilla, A., **Creación y desarrollo de grupos de apoyo entre profesores**, 1, Mensajero, 1996

Bibliografía Complementaria

Booth, T.; Ainscow, M., **Guía para la educación Inclusiva. Desarrollando el aprendizaje y la participación en los centros escolares.**, https://www.oei.es/historico/publicaciones/guia_ed_inclusiva_2015.pdf, OEI, 2011

Solla, C., **Guía de Buenas Prácticas en Educación Inclusiva, Save the Children**, 1, Ministerio de Asuntos Exteriores, 2013

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá/P02G110V01304

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/P02G110V01305

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil/P02G110V01102

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/P02G110V01103

Educación: Organización do centro escolar/P02G110V01203

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/P02G110V01104

Outros comentarios

Recoméndase:

- 1) Asistencia continuada a clases. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte dos/das docentes.
 - 2) Dominio da informática a nivel usuario, o que supón o manexo de aplicacións de carácter xeral (por exemplo, de tratamento de textos, base de datos, programa de presentacións...), do correo electrónico e Internet.
 - 3) Actitude favorable e receptiva para a aprendizaxe.
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación: Tutoría e orientación coa familia**

Materia	Educación: Tutoría e orientación coa familia			
Código	P02G110V01303			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Gutierrez Manjón, Teresa de Jesús			
Profesorado	Gutierrez Manjón, Teresa de Jesús			
Correo-e	tgmanjon@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Tutoría e Orientación coa Familia, está integrada no módulo de Formación Básica. Impartese no 1º cuatrimestre do 2º curso correspondente ao Plan de Estudos de Educación Infantil. Esta materia pretende ser unha ferramenta eficaz, práctica e operativa para o futuro docente, tratando de situar os procesos de orientación e tutoría no quefacer educativo diario así como establecer plans de acción tutorial partindo dunha formulación educativa inclusiva e altamente personalizada en colaboración coa familia. Cumpre un papel importante no plan de estudos derivado do seu carácter formativo ao ser considerada esta materia como unha peza básica que aglutina os diferentes actos docentes e trata de contribuír a mellora da calidade do ensino			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C14	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo

D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.	A1	C10 C11 C14	D1 D12 D19	
Coñecer e desempeñar a función tutorial e orientadora en relación coa educación familiar no periodo 0-6 anos, coordinando a acción educativa referida ao seu grupo de alumnos.	A2	B10 C11 C24	D2 D8 D16 D17 D21	
Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.	A4	B10 C1 C10	D3 D8 D18	
Relacionar a educación co medio e cooperar coas familias e coa comunidade.	A3	C1 C40 C66	D11 D16 D19	
Deseñar estratexias de apoio ás familias para evitar problemáticas de desarraigamento e abandono escolar.	A5	C11	D7 D8 D12 D17	
Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas.	B10	C10	D11 D12 D17	
Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións, con incidencia na formación cidadá.		C40 C66	D6 D9 D12	
Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar con respecto aos cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais, a multiculturalidade e interculturalidade, a discriminación e inclusión social e o desenvolvemento sostenible.	A3	C13	D1 D7 D12 D13	
Promover a integración da familia e da comunidade aos programas de educación especial.			D6 D8 D12	
Abordar e resolver problemas de disciplina na aula e conflitos na familia promovendo o traballo cooperativo e o traballo e o esforzo individuais.	B4	C32 C60	D1 D7 D8 D9 D11 D15	

Contidos

Tema		
1. Orientación e tutoría no marco normativo.	1.1. Marco conceptual e relación entre Tutoría e Orientación educativa. 1.2. Titor, tutoría e orientación na lexislación española. 1.3. A Orientación en Educación Infantil.	
2. A Acción Tutorial: organización e planificación.	2.1. Acción Tutorial: organización e planificación. 2.1.1. Programación da acción tutorial. 2.1.2. Proposta de Plan de acción tutorial.	
3. Técnicas e instrumentos para a acción tutorial e a orientación Educativa.	3.1. A observación 3.2. A entrevista 3.3. O cuestionario 3.4. Análisis de documentos materiais. 3.5. Outras técnicas e instrumentos.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	13.5	34.5	48
Seminario	2	0	2
Traballo tutelado	18	30	48
Traballo tutelado	15	32	47
Cartafol/dossier	1	1	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Cartafol/dossier	Recompilación do traballo do/a estudante co obxectivo de amosar os seus esforzos, progresos e logros nunha área. A recompilación debe incluír contidos elixidos polo alumno/a, os criterios de selección e evidencias de autorreflexión.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Actividade enfocada ao traballo sobre un tema específico, que permite afondar ou complementar os contidos da materia. Pódese empregar como complemento das clases teóricas. O profesorado da materia reunirse co estudante para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O profesor indicará a temática do exercicio e fará o seguimento da realización do mesmo, a través das tutorías, levadas a cabo a través de medios telemáticos, preferentemente (email, videoconferencia, foros de Moovi).
Traballo tutelado	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Avaliación dos traballos realizados e entregados polos alumnos/as	30	A3	B4 B10	C11 C13	D1 D2 D7 D9 D12 D13 D16 D17

Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios e proxectos realizados baixo a supervisión da profesora	40	A2 A4 A5	B4	C11 C13 C60 C66	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D16 D17 D21
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba de coñecemento acerca dos contidos abordados o longo do curso	30	A1		C1 C11 C14 C24 C66	D1 D7 D13

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación que se propón é unha avaliación multicriterio, é dicir, unha avaliación que admite propostas de valoración en todas as actividades que levan a cabo (coñecementos teóricos, prácticos, traballos, exame) permitindo realizar unha valoración integral do alumno/a.

Criterios para superar a materia: Modalidade de avaliación continua (alumnado asistente): enténdese por alumnado asistente aquel que asiste con regularidade ás clases (**mínimo un 80%**). Este deberá participar nas modalidades indicadas no apartado de Avaliación e será condición indispensable para superar a materia obter en cada unha delas como mínimo a metade da puntuación.

Modalidade de avaliación global (alumnado non asistente): enténdese por alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ás clases (**falta máis dun 20%**). Este deberá realizar unha proba de coñecementos no que entran todos os contidos da materia, incluídos os abordados nos traballos prácticos. Será condición indispensable para superar a materia obter como mínimo 5 puntos.

Segunda convocatoria: As competencias non adquiridas na primeira convocatoria serán avaliadas na segunda (xullo). De non superar esta última convocatoria, non se guardarán as puntuacións obtidas. Responde ás mesmas esixencias e probas realizadas na primeira convocatoria.

Datas de exames: Consultar <http://fcced.uvigo.es/es/docencia/examenes/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cury, A, **Padres brillantes, maestros fascinantes. No hay jóvenes difíciles sino una educación inadecuada**, Barcelona: Planeta, 2013

Parejo, J.L., Pinto, J.M., **La orientación y tutoría escolar con familias: teoría y práctica. Modelos, áreas, estrategias y recursos**, Wolters Kluwer, 2015

Cano González, R. (coord.), **Orientación y tutoría con el alumnado y las familias.**, Madrid: Biblioteca Nueva, 2013

Martínez González, R., **Programa Guía para el desarrollo de competencias emocionales, educativas y parentales**, Madrid: Ministerio de sanidad, 2009

Alvarez González, M. y Bisquerra Alzina, R., **Orientación educativa. Modelos, áreas, estrategias y recursos.**, Wolters Kluwer, 2012

Bibliografía Complementaria

Martín, X. y otros, **Tutoría. Técnicas, recursos y actividades**, Madrid: Alianza Editorial, 2008

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Organización do centro escolar/P02G110V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil/P02G110V01102

Outros comentarios

É convinte certo dominio da ofimática en canto/relación o manexo de aplicacións de carácter xeral (tratamento de textos, internet, programa de presentación, ...). Por outra banda os estudantes tamén deben ter coñecementos mínimos do uso da biblioteca (saber realizar búsquedas de información bibliográfica, bases de datos, etc.).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicología: Fundamentos psicológicos da intervención temperá**

Materia	Psicología: Fundamentos psicológicos da intervención temperá			
Código	P02G110V01304			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 2	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Alvarez Lires, Francisco Javier			
Profesorado	Alvarez Lires, Francisco Javier			
Correo-e	xabieral@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia inclúe competencias básicas para o futuro exercicio profesional do/a Mestre/a de Educación Infantil e competencias máis instrumentais, especialmente relacionadas coa detección, prevención e intervención temperá en dificultades de aprendizaxe e trastornos do desenvolvemento.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión			
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicológicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia			
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias			
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promova nos estudantes			
C3	Coñecer os fundamentos de atención temprana.			
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.			
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten			
D7	Resolución de problemas			
D9	Traballo en equipo			
D15	Aprendizaxe autónoma			

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.	A1 A2 A4	B6	C4	D7
Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantil. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicológicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia	A2	B8	C3 C4	D15
Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida	A1 A2	B11	C8	D7

Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias	A1 A2 A4	B10	C8	D7
Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no alumnado	A2	B11	C3	D9 D15

Contidos

Tema	
Marcos teórico-conceptuais da intervención temperá	1. Historia da atención temperá 2. Conceptualización da atención temperá 3. A natureza do desenvolvemento humano 4. Determinantes do desenvolvemento
Ámbitos da intervención temperá	1 Trastornos do desenvolvemento cognitivo 2 Trastornos do desenvolvemento da linguaxe 3 Trastornos da expresión somática 4 Trastornos emocionais 5 Trastornos da regulación e o comportamento 6 Trastornos da relación e a comunicación.
Procedimentos de avaliación psicoeducativa no ámbito da intervención temperá	1.Exploración do recién nacido 2.Escalas de observación para os diferentes trastornos.
Procedimentos de intervención temperá baseados en procesos cognitivos	1. Prevención.Factores de risco neonatal 2. Intervención na familia 3. Intervención específica nas diferentes patologías.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	48.5	46	94.5
Resolución de problemas	3	26	29
Prácticum, Practicas externas e clínicas	1	25.5	26.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicará brevemente ao resto dos grupos . A elaboración do traballo, será supervisada en todo momento polo profesor, ben directamente na aula, mediante tutoría ou por medios informáticos - Exposición de contidos e discusión guiada. - Traballo dirixido polo profesor/a. - Técnicas grupais participativas. - Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos. - Probas escritas. - Actividade autónoma do alumnado
Resolución de problemas	Resolución de problemas relacionados coas dificultades de aprendizaxe que o alumnado debe resolver de maneira autónoma
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Documentación dos traballos realizados

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicará brevemente ao resto dos grupos . A elaboración do traballo, será supervisada en todo momento polo profesor, ben directamente na aula, mediante tutoría ou por medios informáticos Exposición de contidos e discusión guiada. Traballo dirixido polo profesor/a. - Técnicas grupais participativas. - Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos. - Probas escritas. - Actividade autónoma do alumnado
Resolución de problemas	Resolución de problemas relacionados coa materia que o alumnado debe resolver de maneira autónoma
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Documentación dos traballos realizados

Avaliación

Descrición		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicaráo brevemente ao resto dos grupos. A elaboración do traballo será supervisada en todo momento polo profesor, ben directamente na aula, mediante tutoría ou por medios informáticos	40	A1	B6 B8 B10 B11	D7 D15
Resolución de problemas	Resposta eficaz a situacións problema expostas en relación ao desenvolvemento e intervención temperá en base a distintas metodoloxías e sistemas de actuación educativa	40	A1 A2 A4	B6 B8 B10 B11	D7 D15
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Elaboración dun documento por parte do alumnado no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. O alumnado debe describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento dos datos	20	A2 A4	B6 B8 B10	C3 D15 C4

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN EN 1ª CONVOCATORIA:

Para poder acollerse **á avaliación continua** a través de actividades na aula virtual é preciso asistir ás aulas nun 80% do tempo presencial cun aproveitamento idóneo.

Os documentos e arquivos dos traballos e tarefas do curso serán dispostos, en tempo e forma segundo os prazos programados, por cada alumna e cada alumno no seu espazo persoal respectivo no aula virtual do curso, en formatos de código aberto ou de visores libres.

Para obter unha avaliación positiva é preciso obter a cualificación de aprobado en cada un dos apartados establecidos nas probas de avaliación e observar un comportamento correcto nas sesións presenciais, xa que se valorará como condición imprescindible que o aproveitamento e a participación sexan acomodadas. A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares.

O estudantado que non cumpra cos requirimentos para poder acollerse á avaliación continua deberá optar pola **avaliación global**. Esta levará a cabo mediante a realización dun exame teórico/práctico na data e hora que se establece no apartado de organización académica da páxina web da facultade.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

AVALIACION 2ª CONVOCATORIA

O alumnado que se puido acoller ao sistema de avaliación continua na primeira convocatoria, poderá optar por realizar as actividades pendentes de avaliación positiva ou pola realización dun exame. Gardaranse as cualificacións positivas alcanzadas na primeira convocatoria, que se promediarán coas obtidas nesta, de acordo coas porcentaxes indicadas anteriormente. Devandito alumnado tamén poderá optar por realizar dun exame teórico-práctico.

O alumnado que non poda acollerse á avaliación continua, asistente terá que realizar a avaliación global da materia

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ARANDA, R (coord.), **Atención Temprana en educación Infantil**, 1ª ed., Wolters Kluwer, 2008

PERPIÑÁN, S., **Atención Temprana y Familia**, 1ª ed., Narcea, 2009

BUCETA CANCELA, M.J., **Manual de Atención Temprana**, 1ª ed., Síntesis, 2011

López Cassá, E. (coord.), **Educación emocional. Programa para 3-6 años**, 5ª ed., Wolters Kluwer, 2010

VIDAL LUCENA, M. (coord.), **Estimulación temprana de 0 a 6 años(I)**, 1ª ed., CEPE, 2007

VIDAL LUCENA, M. (coord.), **Estimulación temprana de 0 a 6 años (II)**, 1ª ed., CEPE, 2008

Arandam E. Rosalía (Coordinadora), **Atención temprana en educación infantil**, 1ª ed., Wolters Kluwer España, S.A., 2008

Bibliografía Complementaria

MILLA, M. J; MULAS, F. (Coords.), **Atención Temprana**, 1ª ed., Promolibro, 2005

ALABART SALUDES, M.A., **Educación emocional y familia**, 1ª ed., Graó, 2016

ALONSO, J.R.; ALONSO, I., **¿El cerebro nace o se hace?**, 1ª ed., EMSE EDAPP S.L., 2018

GARCÍA SÁNCHEZ, I.(coord.), **Intervención Psicopedagógica en los trastornos del desarrollo**, 6ª ed., Pirámide, 2009

ORÓN SEMPER,J.V., **Neuropsicología de las emociones**, 1ªed., PIRÁMIDE, 2019

PALACIOS, J.; MARCHESI, A.; COLL, C. [comp.-], **Desarrollo Psicológico y Educación (tomos I, II,III)**, 1ª ed.renovada, Alianza, 2001

PALOU VICENS, S., **Sentir y crecer. El crecimiento emocional en la infancia**, 4ª reimpresión, GRAÓ, 2010

PAPALIA, D.E., WENDKOS, S, DUSKIN,R., **Desarrollo humano**, 9ª ed., McGraw Hill, 2005

PEÑAFIEL PUERTO, et al, **El niño en desarrollo**, 1ª ed., Ediciones del Laberinto, 2001

Sanchidrián,c; Ruiz, J. (coords.), **Historia y perspectiva actual de la educación infantil**, 1ª ed., Graó, 2010

SECADAS MARCOS, F., **El primer año de la vida del niño**, 1ª ed., CEPE, 2008

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta/P02G110V01402

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil				
Materia	Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil			
Código	P02G110V01305			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Diéguez Ruibal, José Luis			
Profesorado	Diéguez Ruibal, José Luis González González, Salvador Guillermo			
Correo-e	ruibal@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia céntrase principalmente na prevención das dificultades de lectoescritura e cálculo na etapa de educación infantil e como intervir nas mesmas unha vez detectadas en cursos superiores.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C16	Identificar trastornos no soño, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas, problemas de percepción visual, auditiva e atención	B1	C7	D1
	B2	C8	D2
	B3	C9	D7
	B4	C16	
	B8	C17	
	B10	C18	
		C19	
		C22	
		C60	
Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos tipos de aprendizaxe	B1	C7	D1
	B2	C8	D2
	B3	C9	D7
	B4	C16	
	B8	C17	
	B10	C18	
		C19	
		C22	
		C60	

Contidos

Tema	
1. Sistemas de optimización dos procesos de aprendizaxe e desenvolvemento infantil. As dificultades de aprendizaxe	Dificultades de aprendizaxe: concepto de dificultades de aprendizaxe. Evolución do concepto clasificación das dificultades de aprendizaxe. Modelos teóricos explicativos das dificultades de aprendizaxe
2. Intervención mediada baseada nos procesos cognitivos	Avaliación das dificultades de aprendizaxe; recollida de información, aplicación de probas, elaboración conclusións
3. Implementación de programas para a mellora da aprendizaxe infantil	Programas de mellora dos procesos cognitivos Programas de mellora das habilidades perceptivas Programa de mellora da atención Programa de mellora das habilidades socio-afectivas Programas de reforzos das aprendizaxes básicas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2.5	0	2.5
Traballo tutelado	11	11	22
Traballo tutelado	7	17	24
Lección maxistral	25	69.5	94.5
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Práctica de laboratorio	2	0	2
Cartafol/dossier	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Explicación do programa da materia, os núcleos de contidos, as competencias que se espera que sexan alcanzadas, o sistema de traballo e de avaliación da materia
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do profesor ou profesora, serán repartidos por grupos . Ao finalizar cada traballo, o grupo que o realizou explicará brevemente ao resto dos grupos. A elaboración do traballo será supervisada en todo momento polo profesor ou profesora, ben directamente na aula, mediante tutoría ou por medios informáticos
Traballo tutelado	A alumna ou o alumno, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do alumnado que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Lección maxistral	Explicación de cada un dos núcleos temáticos dos contidos da materia. O profesor ou a profesora dedicará estas sesións a expor e explicar os contidos da materia. Todo o material que se utilice será entregado ao alumnado. Así mesmo entregáranse os temas referidos aos contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballo tutelado	As alumnas e os alumnos disporán de titorías individualizadas a quen o solicite. Tamén disporán de titorías en pequeno grupo. Poden realizar consultas mediante o teléfono e o correo electrónico coa profesora ou o profesor.
Traballo tutelado	As alumnas e os alumnos disporán de titorías individualizadas a quen o solicite. Tamén disporán de titorías en pequeno grupo. Poden realizar consultas mediante o teléfono e o correo electrónico coa profesora ou o profesor.
Probos	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	As alumnas e os alumnos disporán de titorías individualizadas a quen o solicite. Tamén disporán de titorías en pequeno grupo. Poden realizar consultas mediante o teléfono e o correo electrónico coa profesora ou o profesor.
Práctica de laboratorio	As alumnas e os alumnos disporán de titorías individualizadas a quen o solicite. Tamén disporán de titorías en pequeno grupo. Poden realizar consultas mediante o teléfono e o correo electrónico coa profesora ou o profesor.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Exame de preguntas obxectivas	Probos para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas curtas e/ou preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). O alumnado selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	B1 B8	C7 C8 C9 C16	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Deste xeito, a alumna ou o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. Pode presentalo en formato folleto, tríptico, páxina web, blogue,... A aplicación desta técnica pode ser presencial ou non presencial. Pódense empregar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	15	B2 B10	C7 C8 C9 C16 C18 C19 C60	D1 D2 D7
Práctica de laboratorio	Probos para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. O alumnado debe dar resposta á actividade presentada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Poden estar formuladas como preguntas curtas e/ou preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). O alumnado selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	B1 B2 B3 B4	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
Cartafol/dossier	Compilación de información sobre os traballos realizados durante o seu período de formación ou presentación dun traballo na aula para todo o grupo clase	5	B8	C7 C8 C9 C16 C17 C18	D1 D2 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua: Para acadar unha avaliación cointinua positiva, dada a modalidade de ensino presencial da materia, esíxese a realización e entrega das diferentes tarefas recomendadas na aula, tanto nos grupos A, B e C, para poder superar a materia a través da avaliación continua é necesario ter unha nota mínima de 5 en cada un dos traballos realizados e nos diferentes probos escritos.

Avaliación global: O alumnado non asistente ou non supera a avaliación continua de forma positiva sobre os parámetros expostos anteriormente, terá dereito a unha avaliación global que consiste na realización dunha proba escrita de preguntas curtas e/ou tipo test (data marcada no calendario da Facultade de Ciencias da Educación e o Deporte para exames oficiais) sobre todos os contidos traballados na aula tanto nos grupos A, B e C. Esta proba estará baseada na rigurosidade e profundización dos coñecementos e competencias acadadas polos alumnos/as na materia e terá unha ponderación de 10 puntos (100% da nota final).

As actividades non superadas durante o cuadrimestre poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo, manténdose as puntuacións previamente conseguidas nos traballos desenvolto nos grupos B e C. Non se gardan para posteriores cursos.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria

de xullo.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón correspondente
<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

González Valenzuela, M.J., **Prevención de las dificultades de aprendizaje.**, Pirámide, 2012

García Sanchez, J.N, **Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica.**, Pirámide, 2014

Fiuza, M.J. y Fernández, M.P., **Dificultades de Aprendizaje y trastornos del desarrollo**, Pirámide, 2013

Vallés, A., **Dificultades de Aprendizaje e Intervención Psicopedagógica.. Vol I,II**, Promolibro, 1998

Varios, **Protocolo para a intervención psicoeducativa da dislexia e/ou outras dificultades específicas de aprendizaxe**, Consellería de Educación, Universidade e Formación, 2019

Lebrero, M.P. y Fernández M.A., **Lectoescritura. Fundamentos y estrategia didáctica**, Síntesis, 2015

Diéguez Ruibal, J.L., **Aula de Secundaria**, 2014-8615, MAYO-JUNIO, GRAÓ, 2022

Diéguez Ruibal, J.L., **Padres y Maestros**, 2014-5615, 390 (JUNIO), Comillas.edu, 2022

Bibliografía Complementaria

García Vidal, J y González Manjón,D, **Dificultades de Aprendizaje e Intervención Psicopedagógica.. Vol I,II**, EOS, 2000

Nicasio, J., **Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica**, Ariel, 2001

Miranda.A, Vidal-Abrcá.E, Soriano.M., **Evaluación e intervención psicoeducativa en dificultades de aprendizaje**, Pirámide, 2000

Defior,S, **Las dificultades de aprendizaje: Un enfoque cognitivo**, Aljibe, 2007

Teruel, J. y Latorre, A., **Dificultades de aprendizaje. Intervención en dislexia y discalculia**, Pirámide, 2015

Guzmán, F.; Navarro, M. y García, E., **Escritura y lectura en la educación infantil**, Pirámide, 2015

Cuetos, F.; Soriano, M. y Rello. L., **Dislexia Ni despiste ni pereza**, La esfera, 2019

Hudson, D., **Dificultades específicas de aprendizaje y otros trastornos**, Narcea, 2017

Ibañez, J.J., **Tratamiento completo basado en imágenes**, Ev, 2016

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/P02G110V01302

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta/P02G110V01402

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/P02G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/P02G110V01104

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Antropoloxía: Pensamento e cultura				
Materia	Antropoloxía: Pensamento e cultura			
Código	P02G110V01401			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	González Arribas, Brais			
Profesorado	González Arribas, Brais			
Correo-e	brais.gonzalez.arribas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia abórdanse tres problemáticas esenciais: a) as relativas ao carácter socio-cultural do ser humano, b) as que refiren aos elementos que definen a cultura contemporánea e o xeito en que se relacionan nela a modernidade e a postmodernidade, c) as que se poñen en liza no contexto das principais propostas filosóficas do s. XX e XXI. O enfoque é eminentemente filosófico: reflexivo, argumentativo e crítico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C37	Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
C38	Coñecer os momentos máis sobresalientes da historia das ciencias e as técnicas e a súa transcendencia.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
D1	Capacidade de análise e síntese
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Razoamento crítico

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender a filosofía como saber específico que se ocupou de problemas que atañen á totalidade		D1
Coñecer e comprender os problemas filosóficos no seu contexto e entender a vinculación destes con outras manifestacións culturais do momento	C37 C38	D13
Coñecer en entender os esquemas de pensamento que estiveron e están presentes na nosa configuración mental.	C13 C37 C38	D1 D13
Coñecer as ideas que forxan o noso presente en contextos multiculturais.	C13	D13
Capacidade para organizar coherentemente ideas e argumentos.	C44	D1 D13
Capacidade para analizar, valorar e discutir argumentos alleos.		D1 D11 D13
Captar a implicación da filosofía no desenvolvemento histórico das ideas e dos cambios culturais.	C37	D13

Contidos

Tema	
1.- A filosofía nun mundo global	1.1.- Aproximación aos conceptos de cultura, sociedade e pensamento. 1.2.- Cultura vs. Civilización 1.3.- A filosofía como capacidade de repensar o mundo.
2.- A modernidade como unha forma de civilización	2.1.- A era da Razón: teorías sociais e políticas da modernidade. 2.2.- A axenda oculta da modernidade.
3.- As filosofías do Século XX	3.1.- Principais correntes de pensamento do século XX-XXI.
4.- Retos da posmodernidade	4.1.- Globalización, diversidade cultural e pensamentos alternativos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Seminario	15	22	37
Seminario	8	0	8
Traballo tutelado	0	40	40
Lección maxistral	24.5	5.5	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	30	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Introdución á materia e explicación das actividades que se van desenvolver durante o cuadrimestre.
Seminario	Presentación e debate dun tema de actualidade a partir da análise dun documento escrito ou gráfico.
Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento-desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	Realización dun traballo de introdución á investigación relacionado coa temática da materia; exposición por parte do alumnado ante o profesorado e ou grupo de estudantes do resultado do traballo.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos temas do programa

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Seguimento por parte do profesorado dos traballos obrigatorios que se han de realizar para superar a materia. No caso de activarse o protocolo de continxencia empregaranse os medios telemáticos de atención ó alumnado: a plataforma de teledocencia, o despacho virtual e MOOVI para garantir á atención ó alumnado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	Lectura de textos e exposición, reflexión e debate oral sobre os seus contidos.	25	C37 C44	D1 D13
Traballo tutelado	Avaliación do proceso, resultados e presentación dun traballo de iniciación á investigación e elaboración de materiais didácticos	35	C37 C44	D1 D13
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame sobre o temario da materia. A xuízo do profesor encargado da materia, o exame poderá incluír preguntas de desenvolvemento longas, curtas e/ou preguntas tipo test.	40	C37 C44	D1 D13

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA CONVOCATORIA: O alumnado presencial e o non presencial ten que alcanzar o 50% en cada unha das probas para superar a materia. SEGUNDA CONVOCATORIA: De non superar a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas exclusivamente co exame da convocatoria de xuño-xullo. Con todo, se o alumnado presentou e superou as partes prácticas durante o curso, gardaráselle a nota para facer media co exame da convocatoria de xuño-xullo, pero non se poderán presentar as prácticas na segunda convocatoria.

AVALIACIÓN CONTINUA (ALUMNADO PRESENCIAL): Seminario (25%); Traballo tutelado (35%); Exame de preguntas de desenvolvemento (40%)

AVALIACIÓN GLOBAL (ALUMNADO NON PRESENCIAL): O alumnado que non poida asistir á clase regularmente, non poida seguir a avaliación continuada nin asistir a titorización dos traballos, realizará as seguintes probas: 1.- Unha proba de contidos teóricos (ata 4 puntos, 40%). 2.- Un traballo, a determinar polo profesor/a (ata 3,5 puntos, 35%). 3.- O resumo de dous libros, a determinar polo/a profesor/a responsable da materia (ata 2,5 puntos 25%). Para aprobar é preciso alcanzar o 50% da puntuación en cada unha das 3 probas.

Os criterios de avaliación da segunda convocatoria son os mesmos tanto para o alumnado presencial como para o non presencial. As datas oficiais de exame poden consultarse na páxina web da Facultade, no apartado de organización académica, espazo "datas de exames" (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames/>).

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Freud, Sigmund, **El malestar en la cultura**, Alianza, 1991

Toulmin, Stephen, **Cosmópolis. El trasfondo de la modernidad**, Península, 2001

Foucault, Michel, **Vigilar y castigar**, Siglo XXI, 2003

Butler, Judith, **El género en disputa. El feminismo y la subversión de la identidad**, Paidós, 2007

Lipman, Matthew et. Al., **La filosofía en el aula**, Ediciones de la Torre, 1992

Amilburu, María, **Filosofía de la educación**, Narcea, 2012

Bibliografía Complementaria

Ayesterán, Ignacio et al., **La filosofía en un mundo global**, Anthropos, 2008

Mosterín, Jesús, **Filosofía de la Cultura**, Alianza, 1994

Rousseau, Jean-Jacques, **Discurso sobre las ciencias y las artes**, Alianza, 2012

Marcuse, Herbert, **El Hombre unidimensional: ensayo sobre la ideología de la sociedad industrial avanzada**, Planeta-Agostini, 1993

Lyotard, Jean-François, **La condición postmoderna. Informe sobre el saber**, Cátedra, 1994

Peretti, Cristina & Rodríguez Marciel, Cristina (eds.), **12 pensadores (y uno más) para el siglo XXI**, Dykinson, 2014

Arribas, Brais, **Venir a menos. Crítica de la razón nihilista**, Catarata, 2019

Horkheimer, Max & Adorno, Theodor W., **Dialéctica de la Ilustración**, Trotta, 2018

Fanon, Frantz, **Los condenados de la tierra**, Txalaparta, 1999

de Beauvoir, Simone, **El segundo sexo**, Cátedra, 2017

Horta, Óscar, **Na defensa dos animais**, Axóuxere, 2019

Latouche, Serge & Harpagès Didier, **La hora del decrecimiento**, Octaedro, 2011

Arribas, Brais, **Transhumanismo**, Euseino?, 2021

hooks, bell, **Enseñar pensamiento crítico**, Rayo verde, 2022

Ilich, Iván, **La sociedad desescolarizada**, Godot, 2012

Dewey, John, **Democracia y educación**, Morata, 2004

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Psicología: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta				
Materia	Psicología: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta			
Código	P02G110V01402			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Ares Ferreirós, Martina			
Profesorado	Ares Ferreirós, Martina			
Correo-e	martina.ares.ferreiros@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Trátase dunha materia de carácter básico situada no segundo curso do grao de educación infantil. Ten como finalidade familiarizar o alumnado de Maxisterio con aqueles trastornos do desenvolvemento e da conduta que poidan aparecer na etapa escolar impedindo un normal desenvolvemento físico, psíquico e intelectual. Estes coñecementos permitirán que o mestre coñeza os métodos e protocolos pertinentes para axudar o alumnado con estes trastornos e deste xeito minimizar os efectos que permitan ó alumnado adquirir os coñecementos establecidos para a súa idade.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C20	Valorar a importancia da estabilidade e a regularidad na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral dos estudantes.

C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellóraa en educación infantil.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C59	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D14	Compromiso ético
D16	Adaptación a novas situacións
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Prever e tratar estas desordes dende a infancia para favorecer o seu desenvolvemento integral	B1 B2 B3 B4 B8 B9 B10 B11	C5 C15 C16 C17 C19 C20 C21 C22 C24 C32 C59 C60	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D14
Coñecer os trastornos da conduta e do desenvolvemento mais comúns na infancia que poidan interferir no desenvolvemento normal do neno	B8	C15 C16	D1 D2 D3
Saber identificar diferentes dificultades que pode ter o alumno na aula de educación infantil ou durante o seu desenvolvemento	B8 B9	C16 C23 C24 C32	D1 D2 D3 D6
Familiarizarse coas actuacións de carácter educativo que poidan ser útiles para resolver as diferentes dificultades que poidan aparecer durante a educación infantil	B1 B2 B3 B4 B5 B11	C5 C13 C17 C19 C20 C21 C22 C23 C24 C29 C32 C59 C60 C61	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D14 D16 D21

Asesorar a familia de como pode potenciar o desenvolvemento integral do neno e colaborar coa escola	B2 B3 B4 B9 B10 B11	C5 C13 C15 C19 C20 C21 C29 C32	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D14 D16 D21
---	------------------------------------	---	--

Contidos

Tema	
Marcos e concepcións teóricas referentes aos trastornos do desenvolvemento e da conduta na idade infantil	- Paradigmas fundamentais da psicoloxía infantil. - Desenvolvemento psicolóxico normal e anormal. - Factores que inflúen no desenvolvemento. - Clasificacións internacionais. - Conceptos básicos
Identificación dos trastornos do desenvolvemento na etapa infantil	- Trastornos do Espectro Autista (TEA) - Discapacidad Intelectual - Trastornos da comunicación - Déficits sensoriais - Discapacidade motora - Outras alteracións do desenvolvemento
Intervención psicoeducativa nos trastornos do desenvolvemento e da conduta durante a educación infantil	- Elaboración de programas e actividades - Medidas de atención á diversidade recollidas na lexislación vixente - Pautas para as familias e implicacións nas actividades de reforzo
Identificación dos trastornos de conduta e outras alteracións na etapa infantil	- Trastorno por déficit de atención con hiperactividade (TDAH) - Negativismo desafiante e condutas disociais - Acoso escolar - Trastornos do sono - Trastornos da alimentación - Trastornos psicomotores - Trastornos da ansiedade e do pánico - A depresión infantil - As fobias - Condutas suicidas - Trastorno bipolar - A timidez na infancia - Trastornos por estrés postraumático - Outros

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	15	0	15
Lección maxistral	10	25	35
Traballo tutelado	15	26.5	41.5
Actividades introdutorias	2.5	0	2.5
Estudo de casos	7	26	33
Exame de preguntas obxectivas	2	15	17
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas 1		5	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Exposición por grupos e seguidamente por escrito ó docente dos resultados de tres alumnos de Educación primaria empregando probas adaptadas a este alumnado co obxecto de detectar o nivel de desenvolvemento evolutivo no ámbito cognitivo, emocional e social e actuar en consecuencia.
Lección maxistral	Estas clases son principalmente as do grupo A, nas que o profesor vai expondo a materia, a través de presentacións, preguntas,...
Traballo tutelado	A cada grupo de alumnos presentaráselle unha necesidade educativa do alumnado de educación infantil, a partir da mesma buscará actividades para desenvolver na aula, co fin de favorecer o desenvolvemento integral do alumnado así como as pautas necesarias para asesora á familia.

Actividades introductorias	Actividades dirixidas a: -presentación da materia -toma de contacto cos estudantes -recoller información sobre coñecementos e motivacións do alumnado.
Estudo de casos	Análise dun caso real coa finalidade de coñecerlo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnóstico e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Presentación	O profesor está á disposición do alumnado para resolver calquera dúbida, dar as orientacións necesarias para adquirir as competencias da materia, tanto nun horario establecido para titorías, a través do correo electrónico ou a través doutras TIC, previamente acordadas co alumnado.
--------------	---

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Exposición por grupos e por escrito ó docente dos resultados da avaliación de tres alumnos/as de educación primaria, utilizando probas adaptadas a este alumnado co obxecto de detectar o nivel de desenvolvemento evolutivo no ámbito cognitivo, emocional e social e actuar en consecuencia.	30	D1 D2 D7 D11 D14 D16
Traballo tutelado	Avaliación de actividades desenvolvidas polo estudante na aula tales como: exposicións, análise de casos, debates, etc. sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto, etc. pódese levar a cabo de xeito individual ou grupal	10	B1 C13 D3 D6
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas mediante preguntas tipo test ou de resposta curta.	30	D1 D2 D7 D16
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Deseño, desenvolvemento, creatividade, dificultade, compromiso, perfección na elaboración dos traballos e na resolución dos casos prácticos	30	D1 D2 D7 D9 D11 D14 D16

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para optar á **avaliación continua** esíxese a asistencia regular de, polo menos o 80% das sesións de clase, traballos tutelados e titorías de grupos.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da calificación de cada apartado.

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas de avaliación poderán recuperalas nas datas oficiais correspondentes á segunda oportunidade, no mes de xuño-xullo.

No caso de que algún estudante non poida seguir a avaliación continua e os traballos en grupo titorizados polos docentes, pode acollerse á **avaliación global**, que consistirá na realización dunha proba de contidos teóricos que suporá o 80% da nota ademais de dous traballos teórico-prácticos ao que corresponderá o 20% (10% por cada un dos traballos), correspondentes á cualificación final. Para superar a materia será preciso que os estudantes obteñan en cada unha das partes (teórica e práctica) un 50% da cualificación total das mesmas.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade no apartado de exames: <http://fcced.uvigo.es/es/docencia/examenes>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

DSM V, **Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders**, APA, 2014

Legislación educativa de atención a la diversidad,

Buendía, J, **Psicopatología en niños y Adolescentes. Desarrollos Actuales**, Pirámide, 2004

Diéguez, J.L. y Novoa, M.I., **Cine e Saúde. SuperBrother**, Concello Ourense, 2014

Diéguez, J.L. y Novoa, M.I., **CINE E SAÚDE. Vida y Color**, Concello de Ourense, 2004

Armas, M., **Prevención e Intervención ante problemas de conducta.**, Gráfica, 2011

Bibliografía Complementaria

Jiménez, M., **Psicopatología infantil**, Aljibe., 1997

Rodríguez Sacristán, S, **Psicopatología Infantil Básica**, Pirámide, 2002

Rodríguez, A., **Un currículo para Adaptaciones Múltiples**, EOS, 2015

Vallés, A., **Alumnos con Inatención, Impulsividad e Hiperactividad**, EOS, 2006

Caballo, V.E. e Simon, M.A, **Manual de Psicología Clínica infantil y del adolescente**, Pirámide, 2005

Giménez-Dasí, M. y Mariscal, S, **Psicología del Desarrollo. Desde el nacimiento a la primera infancia.**, McGraw Hill, 2008

González, R., **Psicopatología del niño y del adolescente.**, Pirámide, 2003

Labrador, J, **Manual de Técnicas de Modificación y Terapia de Conducta.**, Pirámide, 2004

Pérez Álvarez, M, **Guía de Tratamientos Psicológicos Eficaces Tomo III. Infancia y Adolescencia.**, Pirámide, 2003

Guía de Tratamientos Psicológicos Eficaces Tomo III. Infancia y Adolescencia., **Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares.**, Pirámide, 2004

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/P02G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/P02G110V01104

Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá/P02G110V01304

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/P02G110V01305

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/P02G110V01305

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Aprendizaxe das ciencias da natureza				
Materia	Aprendizaxe das ciencias da natureza			
Código	P02G110V01403			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Lorenzo Rial, María Asunción			
Profesorado	Lorenzo Rial, María Asunción			
Correo-e	marialorenzo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A Lei Orgánica de Educación (LOE) establece unha área de coñecemento denominada Coñecemento do contorno e interacción co mundo, na Educación Infantil, e presenta o currículo correspondente cun enfoque globalizado de cara a un primeiro achegamento do alumnado ao desenvolvemento das competencias básicas. Non obstante, o necesario afondamento en niveis de formación superiores fai que, por exemplo, no nivel universitario, a materia Coñecemento do Medio Natural, Social e Cultural sexa obxecto de investigación e docencia por parte de profesorado especialista. A práctica docente universitaria e as liñas de investigación didáctica, neste campo, deben contemplar metodoloxías e construcións conceptuais, procedementais e actitudinais, sempre en interacción, relativas a problemas globais de actualidade tales como os referidos ao medio ambiente e ao desenvolvemento sostible e co horizonte do desenvolvemento das competencias básicas. Deste modo, partindo das metodoloxías propias da didáctica das ciencias, pódense utilizar os enfoques C-T-S, os da construción do coñecemento arredor de problemas globais, os de alfabetización científica e técnica da cidadanía, ou os da Educación en Ciencia Global, que deben incluír a introdución da transversalidade, prestando especial atención á igualdade entre homes e mulleres, dentro dun modelo integrador.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida

B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Capacidade para analizar criticamente a fundamentación, lexislación, obxectivos, metodoloxía e avaliación da área de Coñecemento do entorno e interacción co mundo na Educación Infantil desde un enfoque globalizador.	A3	B1	D1
		B2	D6
		B3	D8
		B4	D10
		B5	D13
		B6	D14
		B7	
		B8	
		B9	
		B10	
		B11	
		B12	
Capacidade para comprender a complexidade dos procesos educativos das ciencias experimentais na E. Infantil partindo das experiencias previas do alumnado desta etapa educativa.	A3	B1	D2
		B2	D7
		B3	D8
		B4	D9
		B5	D13
		B6	D16
		B7	D17
		B8	
		B9	
		B10	
		B11	
		B12	

Capacidade para comprender a construción do coñecemento científico e da ciencia escolar.	A3	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	D1 D6 D7 D13 D14 D15 D22
Capacidade para relacionar fundamentación, obxectivos, metodoloxía e avaliación das aprendizaxes do ensino das ciencias na Educación Infantil desde un enfoque globalizado.	A2	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	D1 D2 D7 D8 D13 D15
Capacidade para utilizar e elaborar recursos didácticos en soporte papel e dixital para o ensino das ciencias na Educación Infantil.	A4	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D17 D18 D19 D20 D21 D22
Capacidade para realizar actividades experimentais na aula-laboratorio e na contorna.	A2	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D14 D16 D17 D18 D20 D21 D22

Capacidade para utilizar a Internet e os medios de comunicación social (prensa impresa, dixital e TV) como fontes de recursos multimedia e deseñar actividades de aula - laboratorio.

A4
B1
B2
B3
B4
B5
B6
B7
B8
B9
B10
B11
B12
D1
D2
D5
D6
D7
D8
D9
D11
D13
D14
D15
D16
D17
D18
D20
D21
D22

Contidos

Tema

A didáctica das ciencias experimentais para o futuro profesorado de educación infantil.	O dispositivo didáctico para o ensino das ciencias experimentais na educación infantil. Análise de modelos de ensino-aprendizaxe das Ciencias da Natureza e de propostas didácticas. A ciencia escolar.
Fundamentación, obxectivos, metodoloxía, contidos e avaliación da área de coñecemento do contorno na educación infantil.	Estudo crítico do currículo de educación infantil para a área de coñecemento do contorno do decreto de ensinanza da comunidade autónoma de Galicia.
Os recursos e deseño de actividade para o ensino de coñecemento do contorno na educación infantil.	Coñecemento e utilización de recursos didácticos para o ensino da área de coñecemento do contorno. Elaboración de propostas didácticas de ciencias na Educación Infantil.
Os contidos de coñecemento do medio natural na educación infantil desde un enfoque globalizador.	Coñecemento das distintas seccións do currículo da educación infantil.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	9	11.5	20.5
Prácticas de laboratorio	7.5	11.25	18.75
Eventos científicos	3	2.25	5.25
Resolución de problemas	10	20	30
Aprendizaxe colaborativa	7	22.6	29.6
Debate	7	11.9	18.9
Lección maxistral	9	18	27

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Realización de traballos individuais
Prácticas de laboratorio	Realización de actividades experimentais na aula laboratorio
Eventos científicos	Conferencias e obradoiros
Resolución de problemas	Actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual, tuteladas polo profesorado
Aprendizaxe colaborativa	Elaboración de traballos de aula de forma cooperativa
Debate	Debates na aula
Lección maxistral	Exposicións do profesorado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Atención personalizada para a elaboración de actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual. As sesións de tutorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, Moovi...) baixo a modalidade de concertación previa.

Prácticas de laboratorio A persoa alumna, no pequeno grupo de traballo, formulará as súas cuestións, achegas e suxestións.

Resolución de problemas Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a elaboración de actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, Moovi...) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballo tutelado	Avaliación global do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos mostrados a través do deseño dunha proposta didáctica relacionada coas ciencias na etapa de E. Infantil.	40	A2 A3 A4	B1	D1
				B2	D2
				B3	D3
				B4	D4
				B5	D5
				B7	D6
				B8	D7
				B9	D8
				B10	D9
				B11	D11
				B12	D12
					D13
					D14
					D15
					D16
					D17
					D18
					D19
					D20
					D21
					D22
Prácticas de laboratorio	Avaliación continua a través do seguimento da realización de actividades prácticas e/ou do caderno de laboratorio.	20	A2 A3 A4	B1	D1
				B2	D2
				B3	D3
				B4	D4
				B5	D5
				B6	D6
				B7	D7
				B8	D8
				B9	D9
				B10	D10
				B11	D11
				B12	D12
					D13
					D14
					D15
					D16
					D17
					D18
					D19
					D20
					D21
					D22

Resolución de problemas	Avaliación das actividades desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual, tuteladas polo profesorado.	40	A2	B1	D1
			A3	B2	D2
			A4	B3	D3
				B4	D4
				B5	D5
				B6	D6
				B7	D7
				B8	D8
				B9	D9
				B10	D10
				B11	D11
				B12	D12
					D13
					D14
					D15
					D16
					D17
					D18
					D19
					D20
					D21
					D22

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN EN 1ª CONVOCATORIA:

Para poder acollerse **á avaliación continua** a través da realización das actividades na aula é preciso asistir ás sesións lectivas de aula (Grupos B) e de aula-laboratorio (Grupos C) nun 80% do tempo presencial, cun aproveitamento idóneo.

A cualificación final (nota) será obtida, por avaliación continua, mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares obtidas. En todo caso será necesario alcanzar unha cualificación mínima de aprobado (5 sobre 10) en cada un dos apartados establecidos no apartado de avaliación desta guía.

Os documentos e arquivos dos traballos e tarefas do curso serán dispostos, en tempo e forma segundo os prazos programados, por cada estudante no seu espazo persoal respectivo na aula virtual do curso en MOOVI.

Todo aquel estudantado que **non acade o 80% das asistencias** deberá acollerse a modalidade de **avaliación global** e realizar o exame de aspectos teóricos e prácticos na data oficial marcada para o mesmo na web da facultade.

AVALIACIÓN EN 2ª CONVOCATORIA:

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria deullo:

- No caso de ser **estudiantado que optou pola avaliación continua na 1ª convocatoria**, poderá realizar as actividades pendentes de avaliación positiva.
- No caso de ser **estudiantado que non cumpriu coa asistencia presencial mínima do 80%, que non se presentou ao exame ou que non alcanzou unha avaliación positiva neste na 1ª convocatoria**, deberá realizar o exame teórico/práctico (segundo corresponda).

DATAS DE EXAMES: consultarase na páxina web da facultade no apartado de organización académica (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>)

Horario de titorías da persoa coordinadora da

materia: <http://fcced.uvigo.es/es/docencia/profesorado/maria-asuncion-lorenzo-rial/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ramiro Roca, Enric, **La maleta de la ciencia : 60 experimentos de aire y agua y centenares de recursos para todos**, 1ª, Editorial Graó, 2010

Pérez de Villarreal, Maider, **Nuevas estrategias para la enseñanza de las ciencias naturales en educación superior**, OCTAEDRO, 2022

Quijano López, Rocío, **Enseñanza de las ciencias de la naturaleza en Educación Infantil**, Pirámide, 2016

Fernández Manzanal, Rosario y Bravo Tudela, Mercedes, **Las ciencias de la naturaleza en la Educación Infantil**, Pirámide, 2015

Pujol I Villalonga, Rosa Maria, **Didáctica de las ciencias en le Educación Primaria**, Síntesis, 2003

Mérida Serrano, Rosario et al., **Didáctica de las ciencias experimentales en educación infantil**, Síntesis, 2017

Bibliografía Complementaria

ARIAS, A. et al, **O traballo por proxectos en infantil, primaria e secundaria**, 1ª, Consellería de Educación e O.U. Xunta de Galicia., 2009

VanCleave , Janice, **Química para niños y jóvenes.**, 1ª, LIMUSA WILEY, 2005

Battista Quinto Borghi, **Los talleres en educación infantil. Espacios de crecimiento.**, 1ª, Editorial Graó., 2009

Vega, Silvia, **Ciencia 0-3 : laboratorios de ciencias en la escuela infantil**, Graó, 2006

Vega, Silvia, **Ciencia 3-6 : laboratorios de ciencias en la escuela infantil**, Graó, 2012

Gabriel Gellon, Elsa Rosenvasser Feher, Melina Furman, Diego Golombek, **La ciencia en el aula : lo que nos dice la ciencia sobre cómo enseñarla**, Siglo Veintiuno Editores Argentina, 2018

Francisco Amaro Torres, Ana Isabel Manzanal Martínez, María José Cuetos Revuelta, **Didáctica de las Ciencias Naturales y Educación Ambiental en Educación Infantil**, UNIVERSIDAD INTERNACIONAL DE LA RIOJA, 2015

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Coñecemento do medio natural/P02G110V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica/P02G110V01301

Outros comentarios

Ver apartado de avaliación

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Didáctica da lingua e a literatura infantil				
Materia	Didáctica da lingua e a literatura infantil			
Código	P02G110V01404			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Agrelo Costas, María Eulalia			
Profesorado	Agrelo Costas, María Eulalia			
Correo-e	magrelo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia le proporcionará al futuro docente conocimientos, estrategias y recursos para favorecer el desarrollo de la competencia comunicativa y literaria del alumnado de Educación Infantil. Así, se abordarán aspectos relacionados con la lengua oral, los inicios de la lectoescritura, la selección y análisis de obras literarias, la mediación lectora, las dramatizaciones, la escrita creativa... Todo esto será articulado desde procesos dinámicos, que requieran del papel activo del alumnado en la búsqueda de fuentes de referencia, análisis de contenido, diseño de propuestas, creación de recursos...			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas nos estudantes
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C45	Coñecer a tradición oral e o folklóre.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes registros e usos da lingua.
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.

C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
C67	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos os ensinos descritos.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os fundamentos lingüísticos, psicolingüísticos, sociolingüísticos e didácticos da aprendizaxe da lingua.	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B11	C45	D5
	A5		C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Coñecer a literatura infantil.	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B7	C45	D5
	A5	B10	C46	D6
		B11	C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19

Falar, leer e escribir correcta e adecuadamente nas linguas da comunidade autónoma.

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B6	C44	D3
A4	B7	C45	D5
A5	B11	C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Coñecer o currículo escolar das linguas.

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B6	C44	D3
A4	B7	C45	D5
A5	B11	C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B6	C44	D3
A4	B7	C45	D5
A5	B11	C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Organizar e planificar estratexias metodolóxicas para o ensino da comunicación oral.

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B6	C44	D3
A4	B7	C45	D5
A5	B11	C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Ser capaz de identificar o alumnado con problemas de linguaxe oral e escrita, así como orientar os pais e nais.	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B3	C44	D3
	A4	B4	C45	D5
	A5	B6	C46	D6
		B7	C47	D7
		B11	C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Capacidade de relación e de comunicación.	A1	B3	C42	D1
	A2	B4	C43	D2
	A3	B5	C44	D3
	A4	B11	C45	D5
	A5		C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Capacidade para traballar en equipo.	A1	B5	C42	D1
	A2	B7	C43	D2
	A3	B11	C44	D3
	A4		C45	D5
	A5		C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Capacidade de análise e síntese.	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B7	C45	D5
	A5	B10	C46	D6
		B11	C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19

Aprendizaxe autónoma.

A1 B1 C42 D1
A2 B2 C43 D2
A3 B3 C44 D3
A4 B4 C45 D5
A5 B5 C46 D6
B6 C47 D7
B7 C48 D8
B10 C49 D9
B11 C50 D11
C51 D12
C67 D13
D14
D15
D16
D17
D18
D19

Desenvolvemento da creatividade.

A1 B3 C42 D1
A2 B4 C43 D2
A3 B6 C44 D3
A4 B7 C45 D5
A5 B11 C46 D6
C47 D7
C48 D8
C49 D9
C50 D11
C51 D12
C67 D13
D14
D15
D16
D17
D18
D19

Contidos

Tema	
1. FACTORES QUE DETERMINAN A ADQUISICIÓN E DESENVOLVEMENTO DA LINGUAXE INFANTIL.	1.-A familia. A escola. Análise da adquisición e desenvolvemento da linguaxe infantil. Etapas.
2. DIDÁCTICA DA COMUNICACIÓN ORAL.	2.-A linguaxe oral. Obxectivos. Situacións educativas para o desenvolvemento da linguaxe. Actividades para favorecer a comprensión e expresión oral. Recursos didácticos para estimular e potenciar a capacidade creativa da linguaxe.
3.DIDÁCTICA DA LECTOESCRITURA.	1.-Lectura e escritura. Obxectivos. Proceso de aprendizaxe da lectura. Proceso de aprendizaxe da escritura. A biblioteca de aula infantil. Habilidades metalingüísticas. Desenvolvemento da conciencia fonolóxica. Actividades e xogos lingüísticos.
4. A TRADICIÓN ORAL E O FOLCLORE E A SÚA DIDÁCTICA.	4.-A literatura infantil de tradición oral e a súa didáctica. A literatura infantil e as nenas e nenos. Valor do folclore como iniciación á literatura. Contidos de folclore. Poesía, xogo e canción. O cancionero infantil. Xogo dramático. Propostas didácticas.
5. A LITERATURA INFANTIL E A SÚA DIDÁCTICA.	5.-Poesía infantil e a súa didáctica. Obxectivos. Características e estruturas formais da poesía infantil. Propostas didácticas. O conto e a súa didáctica. Obxectivos. Características dos contos. Xéneros de contos. Como contar un conto. Estratexias e pautas para construír e inventar contos. Dramatización. Monicreques e marionetas. Propostas didácticas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	12	0	12
Obradoiro	7	16	23
Presentación	12	26	38
Eventos científicos	0	10	10
Aprendizaxe baseado en proxectos	12	28	40
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Traballo	5.5	17.5	23

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Esta sesión servirá para presentarlle a materia ao alumnado.
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos teóricos sobre a materia, así como presentación de estratexias, experiencias e recursos didácticos. Isto tamén se levará á práctica mediante a formulación de diferentes propostas de traballo.
Obradoiro	Realización de actividades prácticas ao redor da literatura de transmisión oral e os novos formatos (álbum silente, álbum ilustrado, libro-objeto...).
Presentación	Exposición por parte do alumnado de temas sobre contidos da materia ou dos resultados de análises, tarefas, traballos, experiencias, prácticas etc.
Eventos científicos	Asistencia e participación en diferentes eventos vinculados coa materia, como é o caso do Salón do Libro Infantil e Xuvenil de Pontevedra.
Aprendizaxe baseado en proxectos	A partir da selección de textos literarios, procederase á súa reescritura para, posteriormente, seren dramatizados mediante o emprego de diferentes estratexias e recursos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.
Obradoiro	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.
Presentación	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.
Aprendizaxe baseado en proxectos	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.
Probas	Descrición
Traballo	O alumnado recibirá as orientacións pertinentes, así como as explicacións, materiais, recursos... que precise para afrontar as tarefas que se lle encomenden para esta metodoloxía/proba.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Obradoiro	Realización de prácticas ao redor da literatura de transmisión oral e os novos formatos (álbum silente, álbum ilustrado, libro-objeto...).	20	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B11	C49	D9
					C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19

Presentación	Exposición por parte do alumnado de temas sobre contidos da materia ou dos resultados de análises, tarefas, traballos, experiencias, prácticas etc.	15	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B10	C49	D9
				B11	C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
Aprendizaxe baseado en proxectos	A partir da selección de lecturas literarias, realizarase unha reescritura textual, que ha de ser dramatizada.	25				
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas sobre contidos teóricos da materia. Ademais de comprobar o nivel de coñecementos, avaliarase a competencia do alumnado: - Para elaborar un discurso persoal coherente e correcto. - Para establecer relacións entre os conceptos, os núcleos temáticos, as reflexións teóricas, as aplicacións prácticas etc. - Para demostrar a capacidade de lectura comprensiva (interpretativa e crítica) sobre o que se pregunta. - Para plasmar o dominio da expresión escrita (estruturas sintácticas, precisión léxica, corrección ortográfica etc.).	20	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B6	C44	D3
			A4		C45	D5
			A5		C46	D6
					C47	D7
					C48	D8
					C49	D12
					C50	D13
					C51	D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
Traballo	Realización dun traballo individual sobre a literatura de transmisión oral.	20	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B10	C49	D9
				B11	C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado que opte pola metodoloxía de **avaliación continua** (80% de asistencia):

Para superar a materia será requisito imprescindible aprobar cada un dos traballos que se indiquen e o exame.

Tamén se terá en conta a participación en eventos científicos (Congresos, Seminarios, Xornadas...).

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán de novo avaliadas na convocatoria de xullo.

Alumnado que opte pola metodoloxía de **avaliación global**:

Será avaliado mediante as mesmas probas e traballos expostos para o alumando presencial. Para a súa realización contará con documentos-guía no Moovi.

Comunicaralle á persoa docente a súa decisión de atermos á metodoloxía de avaliación global nas primeiras seis semanas de inicio do cuatrimestre para marcar un plan de traballo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- CANTÓN MAYO, I. e PINO JUSTE, M., **Diseño y desarrollo del curriculum**, Alianza Editorial, 2011
- COLOMER, T. e outros, **Narrativas literarias en educación infantil y primaria**, Síntesis, 2018
- DÍEZ DE ULZURRUN, A. (coord.), **El aprendizaje de la lectoescritura desde una perspectiva constructivista**, Graó, 2000
- FONS, M. e PALOU SANGRÀ, J., **Didáctica de la lengua y la literatura en Educación Infantil**, Síntesis, 2016
- GARCÍA PADRINO, J., **Historia de la literatura infantil y juvenil en la España actual (1939-2015)**, Marcial Pons, 2018
- GUZMÁN, F., NAVARRO, M. e JIMÉNEZ, E., **Escritura y lectura en Educación Infantil. Conceptos, secuencias didácticas y evaluación.**, Pirámide, 2015
- LLUCH, G., **Cómo seleccionar libros para niños y jóvenes**, Ediciones Trea, 2010
- RIPOLL, J. C. e G. AGUADO ALONSO, **Enseñar a leer. Cómo hacer lectores competentes**, EOS, 2015
- ROIG RECHOU, B.-A. (coord.), **Historia da Literatura Infantil e Xuvenil Galega**, Xerais, 2015
- SERRANO DÍAZ, N. (ed.), **Innovación docente universitaria en educación infantil**, Octaedro, 2016

Bibliografía Complementaria

- ABELLEIRA BARDANCA, Á e I., **Os fíos de infantil**, Galaxia, 2017
- ARIZPE, E. e STYLES, M., **Lectura de imágenes. Los niños interpretan textos visuales**, Fondo de Cultura Económica, 2004
- ARNÁIZ, P., **La lectoescritura en la escuela infantil**, Aljibe, 2001
- ARRIAZA MAYAS, J. C., **Cuentos para hablar y aprender**, CEPE, 2007
- BADÍA, D., **Juegos de expresión oral y escrita**, Graó, 2009
- BARQUÉS I TRENCHS, M., **600 juegos para educación infantil. Actividades para favorecer el aprendizaje de la lectura y la escritura**, CEAC, 2000
- BETTELHEIM, B., **Psicoanálisis de los cuentos de hadas**, Crítica, 1986
- BIGAS, M. e CORREIG, M., **Didáctica de la lengua en la educación infantil**, Síntesis, 2008
- CALERO, A. e outros, **Acceso a la lectura en Educación Infantil**, Praxis, 1999
- CERRILLO, P., **Literatura infantil y juvenil y educación literaria**, Cincel, 2007
- CERVERA, J., **Cómo practicar la dramatización**, Cincel, 1981
- COLOMER, T., **Introducción a la literatura infantil y juvenil actual**, Síntesis, 2010
- GARCÍA TEJEIRO, A., **A poesía necesaria**, Galaxia, 2014
- GARRALÓN, A., **Leer y saber. Los libros informativos para niños**, Tarambana Libros, 2013
- GIL C., **¡A jugar con los poemas! Taller de poesía para niños**, CCS, 2003
- LLUCH, G. e ROIG RECHOU, B.-A. (coords.), **Para entenderte mellor. As literaturas infantís e xuvenís do marco ibérico. Monográfico de Boletín Galego de Literatura**, Universidade de Santiago, 2005
- MONFORT, M. e JUÁREZ, A., **El niño que habla**, CEPE, 2008
- MOYA GUIJARRO, A. J. e CAÑAMARES TORRIJOS, C. (coord.), **Libros álbum que desafían los estereotipos de género y el concepto de familia tradicional**, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 2020
- PINO JUSTE, M., **Metodologías activas como clave en los procesos de innovación en la escuela. En Miguel A. Santos Rego et al. Éxito educativo: claves de contrucción y desarrollo (pp. 129-150)**, Tirant lo Blanch,
- RODARI, G., **Gramática da fantasía**, Kalandraka, 2010
- ROIG RECHOU, B.-A., LUCAS DOMÍNGUEZ, P. e SOTO LÓPEZ, I. (coords.), **Teatro infantil. Do texto á representación**, Xerais/LIJMI/Afundación, 2007
- ROIG RECHOU, B.-A., SOTO LÓPEZ, I. e NEIRA RODRÍGUEZ, M. (coords.), **A poesía infantil no século XXI (2000-2008)**, Xerais/LIJMI/Afundación, 2009
- TABERNERO SALA, R. (e.), **El objeto libro en el universo infantil**, Prensas de la Universidad de Zaragoza, 2019
- TEJERINA, J., **Dramatización y teatro infantil**, Siglo XXI, 2004
- TREBBI, J. CH., **El arte del pop-up**, Promopress, 2012

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase a asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamentalmente para o seguimento da materia por parte do alumnado, para o desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedementais, así como para a avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Idioma estranxeiro I: Francés**

Materia	Idioma estranxeiro I: Francés			
Código	P02G110V01405			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Francés			
Departamento				
Coordinador/a	Valcárcel Riveiro, Carlos			
Profesorado	Valcárcel Riveiro, Carlos			
Correo-e	carlos.valcarcel@uvigo.es			
Web	http://https://classroom.google.com/			
Descrición xeral	O principal obxectivo desta materia é o de reforzar as competencias de nivel A1 do MEQR en lingua francesa mediante unha metodoloxía por proxectos. Materia do programa English Friendly. O estudiantado internacional poderá solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.

C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C45	Coñecer a tradición oral e o folklóre.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes registros e usos da lingua.
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
C52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
C54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C56	Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión musicais, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
C59	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación
e Aprendizaxe

2. Comprender a idea principal de filmes e de programas de radio ou televisión que tratan temas actuais ou de interese persoal ou profesional, cando a articulación é relativamente lenta e clara.	B7	C29	D1
		C41	D2
		C48	D3
		C49	D4
		C52	D5
		C57	D6
			D7
			D9
			D10
			D11
			D15
			D16
			D17
3. Comprender textos escritos redactados nunha lingua de uso habitual e cotián ou relacionada co traballo.		C29	D1
		C41	D2
		C43	D3
		C44	D4
		C48	D5
		C57	D6
			D7
			D9
			D15
			D16
4. Comprender a descrición de acontecementos, sentimentos e desexos en cartas persoais.			D19
		C43	D1
		C44	D3
		C48	D4
			D6
			D7
			D10
			D11
			D15
			D16
5. Saber desenvolverse en case todas as situacións que se lle presentan cando viaxa a onde se fala esa lingua.			D19
		C28	D3
		C43	D4
		C44	D6
		C48	D7
		C49	D8
		C52	D10
			D11
			D12
			D16
6. Poder participar espontaneamente nunha conversa que trate temas cotiáns de interese persoal ou que sexan pertinentes para a vida diaria (por exemplo: familia, afeccións, traballo, viaxes e acontecementos actuais).			D19
		C6	D3
		C29	D4
		C43	D6
		C44	D11
		C48	
		C49	
		C52	
7. Poder tratar oralmente en francés, con fluidez e seguridade, temas de interese para alumnos de educación infantil.		C57	
		C43	D3
		C44	D4
		C48	D6
		C49	D7
		C52	D8
8. Saber construír frases de forma sinxela co fin de describir experiencias e feitos, así como os seus soños, esperanzas e ambicións.		C57	
		C43	D1
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D13
		C57	D17

9. Poder explicar e xustificar brevemente opinións e proxectos.		C6	D1
		C43	D2
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D6
		C57	D8
			D13
			D17
10. Saber narrar unha historia ou relato, a trama dun libro ou filme, e poder describir reaccións.		C43	D1
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D7
		C57	D8
			D9
			D13
			D17
11. Ser capaz de escribir textos sinxelos e ben estruturados sobre temas que son coñecidos ou de interese persoal. Poder escribir cartas persoais que describan experiencias e impresións.		C43	D1
		C44	D2
		C48	D3
		C49	D4
		C57	D6
			D11
			D17
12. Desenvolver estratexias de aprendizaxe autónoma e de traballo cooperativo. Favorecer a análise e a observación dos propios procesos de aprendizaxe co fin de innovar e mellorar o labor docente e as prácticas de aula.	B1	C5	D1
	B2	C6	D8
	B3	C8	D9
	B4	C13	D15
	B5	C21	D17
	B6	C22	D18
	B7	C28	D20
	B8	C29	D21
	B9	C30	D22
	B10	C40	
	B11	C41	
	B12	C42	
		C45	
		C46	
		C47	
		C49	
		C50	
		C51	
		C52	
		C54	
		C55	
		C56	
		C57	
		C59	
		C60	
		C61	
		C62	
		C63	
		C64	
		C65	
		C66	

13. Coñecer formas e medios para continuar e enriquecer a propia formación cultural e lingüística.	B7 B12	C8 C13 C21 C63 C64 C66	D1 D2 D3 D4 D6 D8 D9 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
14. Desenvolver certas actitudes afectivas desexábeis nun docente de lingua estranxeira como, por exemplo, solidariedade e cooperación cos demais, interese e tolerancia cara ao diferente, seguridade na propia competencia comunicativa, e unha visión da lingua estranxeira como medio de comunicación cultural e non simplemente como unha materia máis.	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C5 C6 C8 C13 C21 C22 C28 C29 C30 C40 C41 C42 C46 C49 C50 C51 C52 C54 C55 C56 C57 C59 C60 C61 C62 C63 C64 C65 C66	D4 D8 D9 D12 D13 D14 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Contidos

Tema	
1. Aspectos lingüísticos: léxico, gramática, semántica, corrección fonética, ortografía, ortoepía.	1. Os niveis de referencia A1 e A2
2. Aspectos sociolingüísticos: os marcadores lingüísticos de relacións sociais, as normas de cortesía, as expresións de sabedoría popular, diferenzas de rexistro.	1. Presentarse aos demais / presentar os demais: aspecto físico, personalidade, contorno familiar e laboral. 2. Falar de si mesmo: expresar gustos e preferencias. 3. Organizar axendas e planificar actividades. 4. Combinar encontros e facer convites.
3. Aspectos discursivos: ordenar oracións en función da secuencia natural, relacións de causa e efecto (ou viceversa), e estruturación do discurso; ordenar o discurso en función de organización temática, coherencia e cohesión.	1. Escribir cartas e correos electrónicos. 2. Ler e redactar pequenos anuncios. 3. Narrar un acontecemento. 4. Contar o argumento dun libro ou dun filme.

4. Estratexias verbais que se utilizan para impedir1. Facer e atender unha chamada telefónica. a incomunicación: solicitude de repetición, paráfrases, uso de palabras xerais, aproximación, 2. Buscar ou explicar o camiño para ir a un lugar aclaración , solicitude de axuda.

5. Aspectos interculturais: a vida diaria, as relacións persoais, valores, crenzas e actitudes, linguaxe corporal, convencións sociais, comportamentos rituais.

1. Encher formularios.
2. Falar dos hábitos cotiáns: horarios, comidas e actividades.
3. Comprar e vender.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	12	16
Aprendizaxe baseado en proxectos	10	16	26
Aprendizaxe baseado en proxectos	10	16	26
Aprendizaxe baseado en proxectos	10	16	26
Aprendizaxe baseado en proxectos	10	20	30
Resolución de problemas	8.5	17.5	26

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión de 1 hora presencial co grupo A (toda a clase) no inicio do curso. Explicaranse os obxectivos e contidos da materia, así como a metodoloxía aplicada e o sistema de avaliación. Tamén se presentarán os recursos e ferramentas de aprendizaxe en liña.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ao longo do curso, o profesor proporá catro proxectos grupais que deberá realizar cada estudante en francés. As datas de realización e exposición oral dos proxectos serán establecidas polo profesor no inicio do curso. O profesor guiará o alumnado para a execución destes proxectos preferentemente nas horas co grupo B e a través da plataforma de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ao longo do curso, o profesor proporá catro proxectos grupais que deberá realizar cada estudante en francés. As datas de realización e exposición oral dos proxectos serán establecidas polo profesor no inicio do curso. O profesor guiará o alumnado para a execución destes proxectos preferentemente nas horas co grupo B e a través da plataforma de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ao longo do curso, o profesor proporá catro proxectos grupais que deberá realizar cada estudante en francés. As datas de realización e exposición oral dos proxectos serán establecidas polo profesor no inicio do curso. O profesor guiará o alumnado para a execución destes proxectos preferentemente nas horas co grupo B e a través da plataforma de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ao longo do curso, o profesor proporá catro proxectos grupais que deberá realizar cada estudante en francés. As datas de realización e exposición oral dos proxectos serán establecidas polo profesor no inicio do curso. O profesor guiará o alumnado para a execución destes proxectos preferentemente nas horas co grupo B e a través da plataforma de aprendizaxe.
Resolución de problemas	O profesor guiará o alumnado para a execución dos proxectos propondo tarefas comunicativas centradas, por un lado, na práctica da expresión e comprensión, e, por outro, no reforzo das competencias en fonética, léxico e gramática. Tamén se proporán actividades e desafíos en liña.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	A atención personalizada realizarase de diferentes maneiras: 1. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar previamente unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. 2. A través da plataforma de aprendizaxe. 3. A través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico.
Resolución de problemas	A atención personalizada realizarase de diferentes maneiras: 1. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar previamente unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. 2. A través da plataforma de aprendizaxe. 3. A través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico.

Aprendizaxe baseado en proxectos	A atención personalizada realizarase de diferentes maneiras: 1. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar previamente unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. 2. A través da plataforma de aprendizaxe. 3. A través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico.
Aprendizaxe baseado en proxectos	A atención personalizada realizarase de diferentes maneiras: 1. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar previamente unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. 2. A través da plataforma de aprendizaxe. 3. A través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico.
Aprendizaxe baseado en proxectos	A atención personalizada realizarase de diferentes maneiras: 1. Durante o horario de titorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar previamente unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas titorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. 2. A través da plataforma de aprendizaxe. 3. A través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico.

Avaliación

Descrición		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ao longo do curso o alumnado deberá realizar catro proxectos grupais relacionados cos contidos de lingua francesa da materia. Cada proxecto será presentado oralmente na aula e entregado na plataforma de aprendizaxe. Os grupos disporán de dez minutos para expor o seu proxecto en lingua francesa e poderán usar os medios técnicos que a facultade pon ao seu dispor. As exposicións serán avaliadas polo profesor segundo unha grade de avaliación cuxos criterios e baremo poderán ser consultados na plataforma de aprendizaxe. En calquera caso, os grupos serán creados aleatoriamente polo profesor. Para poder ser avaliado na primeira convocatoria, o alumnado deberá realizar todos os proxectos propostos nos prazos e condicións acordados coa clase.	20	B1 C5 D1 B2 C6 D2 B3 C8 D3 B4 C13 D4 B5 C21 D5 B6 C22 D6 B7 C28 D7 B8 C29 D8 B9 C30 D9 B10 C40 D10 B11 C41 D11 B12 C42 D12 C43 D13 C44 D14 C45 D15 C46 D16 C47 D17 C48 D18 C49 D19 C50 D20 C51 D21 C52 D22 C54 C55 C56 C57 C59 C60 C61 C62 C63 C64 C65 C66

Página 56 de 69

Aprendizaxe baseado en proxectos	Ao longo do curso o alumnado deberá realizar catro proxectos grupais relacionados cos contidos de lingua francesa da materia. Cada proxecto será presentado oralmente na aula e entregado na plataforma de aprendizaxe. Os grupos disporán de dez minutos para expor o seu proxecto en lingua francesa e poderán usar os medios técnicos que a facultade pon ao seu dispor. As exposicións serán avaliadas polo profesor segundo unha grade de avaliación cuxos criterios e baremo poderán ser consultados na plataforma de aprendizaxe. En calquera caso, os grupos serán creados aleatoriamente polo profesor. Para poder ser avaliado na primeira convocatoria, o alumnado deberá realizar todos os proxectos propostos nos prazos e condicións acordados coa clase	20	B1 C5 D1 B2 C6 D2 B3 C8 D3 B4 C13 D4 B5 C21 D5 B6 C22 D6 B7 C28 D7 B8 C29 D8 B9 C30 D9 B10 C40 D10 B11 C41 D11 B12 C42 D12 C43 D13 C44 D14 C45 D15 C46 D16 C47 D17 C48 D18 C49 D19 C50 D20 C51 D21 C52 D22 C54 C55 C56 C57 C59 C60 C61 C62 C63 C64 C65 C66
Resolución de problemas	Ao longo do curso, o profesor propondrá un mínimo de dez desafíos voluntarios e, tras a súa avaliación, outorgará ao alumnado distincións cun determinado valor sobre a nota final. As instrucións dos desafíos, o seu valor na cualificación final e os criterios da súa concesión estarán detallados na plataforma de aprendizaxe.	20	C43 D1 C44 D2 C45 D3 C46 D4 C48 D5 C49 D6 D7 D8 D10 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19

Outros comentarios sobre a Avaliación

As datas e os prazos das avaliacións estarán expostas desde o inicio do curso plataforma de aprendizaxe e na web da facultade.

Avaliación en primeira convocatoria

Avaliación continua

O alumnado deberá realizar e expor en francés todos os proxectos propostos polo profesor. A nota final calcularase a partir da suma das notas obtidas en cada proxecto obrigatorio e cada desafío voluntario. Cada proxecto valerá un máximo de dous puntos sobre a nota final e cada desafío voluntario un máximo de 0,2 puntos.

Avaliación global

O alumnado que non puiden ou non desexar facer a avaliación continua deberá solicitar ao profesor facer a avaliación global ao longo do primeiro mes de aulas. A avaliación global consistirá na realización dun exame escrito sobre o 100% dos contidos da materia. O exame realizarase na data oficial fixada polo centro e o alumnado deberá realizar unha proba de

avaliación das competencias de comprensión oral e escrita (cada unha delas contará un máximo de 2 puntos), así como de expresión escrita. Nese día, o alumnado deberá realizar tamén outra proba de expresión oral. As probas de expresión avaliaranse, cada unha delas, de 0 a 3 puntos seguindo unha grella de avaliación cuxos criterios e baremo se fixarán na clase. A suma destas catro probas constituirá o 100% da nota final da materia. Para poder ser avaliado, o alumnado deberá realizar estas catro probas na data establecida polo centro.

Alumnado con necesidades educativas especiais (NEE)

O alumnado que presentar necesidades educativas especiais por dificultades específicas de aprendizaxe poderá ser obxecto dunha adaptación do sistema de avaliación. Esta adaptación, deseñada entre o profesor e o alumnado implicado, procurará garantir o recurso a todos os medios necesarios para que o alumnado con NEE poida demostrar a consecución dos obxectivos da materia.

Avaliación en segunda convocatoria

O alumnado que non concorrer a ningunha avaliación (continua ou global) en primeira convocatoria será avaliado como non presentado. Para quen non superar a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas en segunda convocatoria. Non se terá en conta en ningún caso o traballo realizado na primeira convocatoria.

Para a segunda convocatoria e na data oficial fixada polo centro, o alumnado deberá realizar unha proba de avaliación das competencias de comprensión oral e escrita (cada unha delas contará un máximo de 2 puntos), así como de expresión escrita. Nese día, o alumnado deberá realizar tamén outra proba de expresión oral. As probas de expresión avaliaranse, cada unha delas, de 0 a 3 puntos seguindo unha grella de avaliación cuxos criterios e baremo se fixarán na clase. A suma destas catro probas constituirá o 100% da nota final da materia. Para poder ser avaliado en segunda convocatoria, o alumnado deberá realizar estas catro probas na data establecida polo centro.

Linguas de traballo

As linguas de traballo da materia serán o francés, o galego, o castelán e excepcionalmente o inglés. O profesor comunicárase co alumnado en todo momento, tanto por oral como por escrito, preferentemente en lingua francesa. Sempre que o profesor non dea outras indicacións, alumnado poderá empregar calquera das linguas de traballo. Porén, o esforzo por usar o francés será tido en conta positivamente na avaliación final. Os enunciados dos exames estarán redactados unicamente en lingua francesa. O alumnado de programas de mobilidade internacional poderán recibir apoio en lingua inglesa mediante pedido.

Fica prohibida a utilización do tradutor automático en calquera actividade de aprendizaxe ou na comunicación co profesor. O uso repetido da tradución automática nun proxecto ou nun exame poderá supor a invalidación dos mesmos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ESCOUFIER, Dorothée / GOMY, Camille / KIM, Ta Minh, **Communication progressive du français**, Clé International, 2014

JOB, Béatrice, **La grammaire. Français: théorie et pratique**-, 2, Santillana, 2012

LIRIA, Philippe, **Gramática francesa del estudiante A1/A2**, Difusión, 2010

Bibliografía Complementaria

BÉRARD, Évelyne / LAVENNE, Christian, **Grammaire utile du français**, Didier, 1991

DI GIURA, Marcella / SUSO, Javier, **Grammaire contrastive para hispanohablantes. A1/A2.**, Clé International, 2013

VV.AA., **Testes? Estou preparado! Francês 7º ano.**, Porto Editora, 2017

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Comunicación: Lingua española/P02G110V01101

Comunicación: Lingua galega/P02G110V01201

Outros comentarios

Nesta materia consolidaranse competencias dos niveis A1 e A2 do Marco Europeo Común de Referencia para as Linguas. Aínda que se traballarán as competencias destes niveis iniciais, non se partirá dun coñecemento cero da lingua francesa. Recoméndase que o alumnado matriculado teña estudado, ao menos, dous anos de lingua francesa en ESO e/ou Bacharelato.

Aconséllase que, tras cursar esta materia, o alumnado continúe adquirindo máis competencias en lingua francesa na Escola Oficial de Idiomas.

O profesor pediralle ao alumnado que dispoña dun perfil en Google (gmail) e en Facebook.

En caso de ausencia xustificada do profesor, este garantirá as aprendizaxes do alumnado mediante actividades en liña.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Idioma estranxeiro I: Inglés				
Materia	Idioma estranxeiro I: Inglés			
Código	P02G110V01406			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Inglés			
Departamento				
Coordinador/a	Lareo Martín, Inés			
Profesorado	Lareo Martín, Inés			
Correo-e	ilareo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	1. O obxectivo principal da materia é o de reforzar as competencias de nivel A2-B1 do MECR en lingua inglesa. Mediante unha metodoloxía por proxectos. 2. Adquisición das diferentes destrezas en lingua inglesa. 3. Identificación de medios a través dos que o propio alumno pode mellorar as súas competencias a nivel individual.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas nos estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos

C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C45	Coñecer a tradición oral e o folklóre.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes registros e usos da lingua.
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
C52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
C54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C56	Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión musicais, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
C59	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade

D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1- Comprender as ideas principais do discurso falado cando este é claro e normal e trátanse asuntos cotiáns dos ámbitos persoal, e educativo.	C22	D1
	C29	D3
	C43	D4
	C44	D7
	C46	D9
	C48	D11
	C49	D13
	C52	D17
	C57	D20
	C60	
2- Comprender a idea principal de películas e de programas de radio ou televisión que tratan temas actuais ou de interese persoal ou profesional, cando a articulación é relativamente lenta e clara.	B7	C29 D1
		C41 D2
		C48 D3
		C49 D4
		C52 D5
		C57 D6
		D7
		D9
		D10
		D11
		D15
		D16
		D17
3-Comprender textos escritos redactados nunha lingua de uso habitual e cotián ou relacionada co traballo.	C29	D1
	C41	D2
	C43	D3
	C44	D4
	C48	D5
	C57	D6
		D7
		D9
		D10
		D15
		D16
		D19
4- Comprender a descrición de acontecementos, sentimentos e desexos en cartas persoais.	C43	D1
	C44	D3
	C48	D4
		D6
		D7
		D10
		D11
		D15
		D16
		D19
5- Saber desenvolverse en case todas as situacións que se lle presentan cando viaxa onde fálase esa lingua.	C28	D3
	C43	D4
	C44	D6
	C48	D7
	C49	D8
	C52	D10
		D11
		D12
		D16
		D19

6- Poder participar espontaneamente nunha conversación que trate temas cotiáns de interese persoal ou que sexan pertinentes para a vida diaria (por exemplo: familia, afeccións, traballo, viaxes e acontecementos actuais).		C6	D3
		C29	D4
		C43	D6
		C44	D11
		C48	
		C49	
7- Poder tratar oralmente en inglés, con fluidez e seguridade, temas de interese para alumnos de educación infantil.		C52	
		C57	
		C43	D3
		C44	D4
		C48	D6
		C49	D7
8- Saber construír frases de forma sinxela co fin de describir experiencias e feitos, así como os seus soños, esperanzas e ambicións.		C52	D8
		C57	
		C43	D1
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D13
9-Poder explicar e xustificar brevemente as súas opinións e proxectos.	A3	C57	D17
		C6	D1
		C43	D2
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D6
10- Saber narrar unha historia ou relato, a trama dun libro ou película, e poder describir as súas reaccións.		C57	D8
			D9
			D13
			D17
		C43	D1
		C44	D3
11- Ser capaz de escribir textos sinxelos e ben estruturados sobre temas que lle son coñecidos ou de interese persoal. Poder escribir cartas persoais que describan experiencias e impresións.		C48	D4
		C49	D7
		C57	D8
			D9
			D13
			D17
		C43	D1
		C44	D2
		C48	D3
		C49	D4
		C57	D6
			D11
			D17

12-Desenvolver estratexias de aprendizaxe autónoma e de traballo cooperativo. Favorecer a análise e a observación dos propios procesos de aprendizaxe co fin de innovar e mellorar o labor docente e as prácticas de aula.	A1	B1	C5	D1
	A2	B2	C6	D8
	A3	B3	C8	D9
	A4	B4	C13	D15
	A5	B5	C21	D17
		B6	C22	D18
		B7	C28	D20
		B8	C29	D21
		B9	C30	D22
		B10	C40	
		B11	C41	
		B12	C42	
			C45	
			C46	
			C47	
			C49	
			C50	
			C51	
			C52	
			C54	
			C55	
			C56	
			C57	
			C59	
			C60	
			C61	
			C62	
			C63	
			C64	
			C65	
			C66	
13- Coñecer formas e medios para continuar e enriquecer a súa propia formación cultural e lingüística.	A5	B7	C8	D1
		B12	C13	D2
			C21	D3
			C63	D4
			C64	D6
			C66	D8
				D9
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21

14- Desenvolver certas actitudes afectivas desexables nun docente de lingua estranxeira como, por exemplo, solidariedade e cooperación cos demais, interese e tolerancia cara ao diferente, seguridade na propia competencia comunicativa, e unha visión da lingua estranxeira como medio de comunicación cultural e non simplemente como unha materia máis.

B1 C5 D4
B2 C6 D9
B3 C8 D12
B4 C13 D13
B5 C21 D14
B6 C22 D17
B7 C28 D18
B8 C29 D19
B9 C30 D20
B10 C40 D21
B11 C41 D22
B12 C42
C46
C49
C50
C51
C52
C54
C55
C56
C57
C59
C60
C61
C62
C63
C64
C65
C66

Contidos

Tema

Aspectos lingüísticos.	a) Léxico, gramática, semántica, pragmática, corrección fonolóxica, homofonía, grafemas da lingua inglesa. b) Aprender a aprender de maneira autónoma.
Aspectos sociolingüísticos: os marcadores lingüísticos de relacións sociais, as normas de cortesía, as expresións de sabedoría popular, diferenzas de rexistro.	a) Presentarse aos demais / presentar aos demais: aspecto físico, personalidade, contorna familiar e laboral. b) Expresar gustos e preferencias. c) Planificar actividades.
Aspectos discursivos: ordenar oracións en función da secuencia natural, relacións de causa e efecto (ou viceversa), estruturación do discurso; ordenar o discurso en función da organización temática, coherencia e cohesión.	a) Preparar presentacións eficaces. b) Ler e redactar pequenas composicións. c) Narrar un acontecemento. d) Contar o argumento dun libro ou dunha película. e) Facer e atender unha chamada telefónica. f) Buscar ou explicar o camiño para ir a un lugar. g) Ir de compras, alugar unha vivenda. h) Viaxar, coller un tren ou un avión. i) Outros temas de interese para o desenvolvemento da vida do alumnado.
Aspectos interculturais: a vida diaria, as relacións persoais, valores, crenzas e actitudes, linguaxe corporal, convencións sociais, comportamentos rituais.	a) A vida diaria. b) As relacións persoais. c) Valores, crenzas e actitudes. d) Linguaxe corporal, convencións sociais e comportamentos rituais.
Estratexias verbais que se utilizan para impedir a comunicación	Solicitud de repetición, paráfrase, uso de palabras xerais, aproximación, aclaración, solicitud de axuda. Utilización de palabras "comodín" ou "recheo".

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0.5	1.5
Resolución de problemas	19	37	56
Debate	15	30	45
Presentación	15	30	45
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Exame oral	0.5	0	0.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da materia (Grupo A): obxectivos, contidos, criterios de avaliación, etc. Realización dunha enquisa de análise de necesidades para detectar os coñecementos previos de inglés e descubrir os intereses e motivación do alumnado.
Resolución de problemas	Nas sesións presenciais realizaranse exercicios prácticos de comprensión oral (diálogos, cancións e fragmentos de películas) e escritura (lectura de diferentes textos relativos a temas culturais, da propia titulación ou literarios). Utilización de vídeos e gravacións relacionados cos temas tratados como recurso metodolóxico importante. Para as horas de traballo persoal, o alumnado deberá realizar os exercicios necesarios para a mellora no seu nivel de inglés.
Debate	As sesións presenciais realizaranse cos grupos B e centraranse en actividades de expresión oral: xogos de rol, simulacións globais e presentacións persoais e/ou profesionais, debates en grupos. Para as horas de traballo persoal, o alumnado deberá realizar os exercicios das gramáticas que se recomendan na bibliografía e traballar co vocabulario que se porá á súa disposición na plataforma Moovi.
Presentación	As sesións presenciais realizaranse cos grupos B e centraranse en actividades de expresión escrita como, redacción de pequenas composicións, ditados, realización de exercicios. Comprensión e expresión oral, a través de vídeos, debates e de exposicións de proxectos. Para as horas de traballo persoal, o alumnado deberá preparar os seis proxectos por escrito e as presentacións do seu traballo para os seus compañeiros. Tamén terá que realizar os exercicios gramaticais que precise para mellorar o seu nivel de competencia nesta lingua.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentación	Traballo tutorizado/actividade autónoma do estudante/presentación individual ou en grupo. A atención personalizada levarase a cabo no despacho 115 ou no campus remoto 1354 durante as horas de tutoría. É imprescindible solicitar cita vía e-mail. Durante o horario de tutorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Para a presentación en parellas é imprescindible acudir a unha tutoría para comentar coa profesora aspectos do traballo y expoñer as ideas e o guión do mesmo ademais de resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. Tamén poderase contactar co profesor a través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico, a través de moovi ou do campus remoto.
Resolución de problemas	Traballo tutorizado/actividade autónoma do estudante/presentación individual ou en grupo. A atención personalizada levarase a cabo no despacho 115 ou no campus remoto 1354 durante as horas de tutoría. É imprescindible solicitar cita vía e-mail. Durante o horario de tutorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas tutorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. Tamén poderase contactar co profesor a través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico, a través de moovi ou do campus remoto.
Debate	Traballo tutorizado/actividade autónoma do estudante/presentación individual ou en grupo. A atención personalizada levarase a cabo no despacho 115 ou no campus remoto 1354 durante as horas de tutoría. É imprescindible solicitar cita vía e-mail. Durante o horario de tutorías que o profesor detallará na sesión introdutoria do curso. O alumnado deberá fixar unha cita co profesor dentro deste horario e a través do correo electrónico. Nestas tutorías o alumnado poderá resolver dúbidas, facer suxestións e reforzar co profesor aspectos prácticos da materia. O profesor non atenderá o alumnado sen cita previa ou fóra do horario establecido. Tamén poderase contactar co profesor a través de videoconferencia (previa cita) ou do correo electrónico, a través de moovi ou do campus remoto.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	O docente recollerá na clase os resultados de varias actividades de comprensión e expresión oral e escrita.	25	B11 C29 D3 C44 D4 C48 D7 C63 D8
	Exposición 3 (20): en grupos (3 o 4) representación dun sketch o pequena obra de teatro selecciona poca docente.		D15 D16 D17

Presentación	Os alumnos realizarán 3 exposicións obrigatorias.	40	A1	B11	C6	D1
			A2		C13	D2
	Exposición 1 (20). En parellas presentarase un tema adxudicado o principio do curso e de interese para o alumnado e para a materia.		A3		C21	D3
			A4		C22	D4
			A5		C29	D5
					C41	D6
	Exposición 2 (20): o alumnado individualmente presentará un tema do seu interese seguindo as pautas expostas pola profesora o comenzo do curso.				C43	D7
					C44	D8
					C46	D9
					C49	D10
					C52	D11
					C55	D13
					C57	D15
					C59	D16
					C63	D17
						D19
Exame de preguntas obxectivas	Festival de Karaoke. O alumnado en parellas terá que gravar un vídeo de 2 minutos e subilo a moovi. O resto da clase será o xurado da proba	20	A1		C43	D3
			A2		C44	D4
			A3		C48	D8
					C49	D15
					C57	
Exame oral	Para superar a materia haberá que realizar unha proba oral na que se avaliará a comprensión e expresión oral (15 puntos). A proba oral consistirá nunha charla de 5 minutos en lingua estranxeira coa profesora sobre os contos e a película obrigatorios.	15	A3		C44	D1
					C45	D2
					C46	D3
					C48	D4
					C49	D15
					C51	D19
					C52	

Outros comentarios sobre a Avaliación

OUTRAS VÍAS:

En caso de ausencia forzosa do docente, o no caso de confinamento, as tarefas e contidos poderán ser abordados por vía telemática a través de faitic, moodle ou campus remoto. A Atención personal levarse a cabo previa cita via e-mail, no despacho 115 ou o no despacho do campus remoto 1354.

LIBROS DE UTILIZACIÓN NA AULA Latham-Koenig, Christina and Oxenden, Clive (2017) English File Intermediate student's book. Third edition. Oxford: OUP. Utilizarase principalmente este libro aínda que tamén pódense empregar outros materiais. **LIBROS DE LECTURA OBRIGATORIA PARA O EXAME ORAL** Donaldson, Julia (2010). **One Ted falls out of bed.** London: Macmillan children's books. Burnet, Carol (1987). **The Mice and the cat.** Oxford: OUP

FILME OBRIGATORIO PARA O EXAME ORAL Werner, Peter (2008). **FRONT OF THE CLASS.**

AVALIACIÓN:

A avaliación da aprendizaxe do alumnado farase de forma continua e servirá para regularizar e supervisar o ritmo do traballo.

Para poder optar á avaliación continua é necesario realizar as exposicións, entregar o traballo e realizar a proba final na data prevista polo centro para os exames do segundo cuatrimestre e que saen publicados no apartado de organización académica da páxina da facultade (www.fcced.webs.uvigo.es).

O USO TRADUCTORES AUTOMÁTICOS ESTÁ TOTALMENTE PROHIBIDO. A súa utilización nos traballos suporá a perda do dereito á avaliación continua, e a todas as convocatorias do mesmo curso académico. O mesmo tratamento terá a información copiada directamente do internet.

A cualificación final de cada estudante será o resultado dunha cantidade suficiente de notas ponderadas obtidas ao longo do curso. Valorarase positivamente a asistencia e a participación nas actividades de clase, a realización de exercicios prácticos, e a preparación e entrega de traballos, e a colaboración na aula. Dentro das porcentaxes das tarefas e exposicións asignarase unha parte para o grado de corrección fonética do alumno. Os traballos só poderán ser entregados en forma e data indicados.

Para poder sumar todas as puntuacións obtidas durante o curso na avaliación continua, é necesario realizar todas as tarefas

da avaliación continua incluído o oral. A proba oral consistirá nunha conversación sobre o filme e os contos propostos na bibliografía. Devandito material porase a disposición do alumno ao comezo do curso, na plataforma MOOVI e na biblioteca. Os estudantes que non poidan acudir as aulas, pero que prefiran elixir a avaliación continua, poderán facelo sempre que poidan realizar as exposicións nos datas adxudicadas pola profesora. Os cambios de data só se poderán facer por permuta coas compañeiras.

Avaliación global As persoas que non elixan a avaliación continua poden presentarse ao exame de maio onde disporán da puntuación total (100%) para a realización de dúas probas. Unha escrita, onde se avaliarán coñecementos da lingua nas diferentes destrezas: listening comprehension (15), Reading comprehension (15), grammar (30) and writing (15) (total 75%) e outra oral de 10 minutos (25%), na que se conversará 10 minutos coa profesora sobre temas didácticos ou de interese do filme e os contos obrigatorios. Para poder superar a materia é necesario obter polo menos 37 puntos na parte escrita, dos 75. Isto dá dereito de facer o oral (25). As datas do exame pódense consultar na web da facultade (www.fcce.uvigo.es).

SEGUNDA CONVOCATORIA Todos os estudantes, asistan ou non as aulas, teñen dereito a ser avaliados mediante un exame (sempre que non se salten a prohibición de uso dos tradutores automáticos). Poderán entón presentarse á segunda convocatoria onde disporán da puntuación total (100%) para a realización de dúas probas, unha escrita, onde se avaliarán coñecementos da lingua nas diferentes destrezas: listening comprehension (15), Reading comprehension (15), grammar (30) and writing (15) (total 75%) e outra oral de 10 minutos (25%), na que se conversará 10 minutos coa profesora sobre temas didácticos ou de interese do filme e os contos obrigatorios. Para poder superar a materia é necesario obter polo menos 37 puntos na parte escrita, dos 75. Isto dá dereito de facer o oral (25). As datas do exame pódense consultar na web da facultade (www.fcce.uvigo.es). No caso de confinamento, a proba realizarase por vía telemática e o exame constará de 4 partes orais, con unha puntuación de 25 puntos cada unha. 3 dos exercicios iránselle comunicando ao estudante durante o exame e o último adicarase a unha charla sobre as lecturas e a película obrigatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Barnett, Carol, **The mice and the cat**, OUP, 1987

Donaldson, Julia, **One Ted falls out of bed**, Macmillan children's books, 2010

Latham-Koenig, Christina; Oxenden, Clive, **English File intermediate Student's book with keys 3rd edition**, 3, OUP, 2017

Werner, Peter, **Front of the class**, 2008

Bibliografía Complementaria

Chris Redston, Gillie Cunningham and Jan Bel, **face2face for Spanish speakers**, CUP, 2005

Hashemi, Louise, **English Grammar in Use: Supplementary exercises with answers.**, CUP, 2004

Herbert Puchta and Jeff Stranks, with Richard Carter and Peter Lewis-Jones, **English In Mind (For Spanish Speakers) level 1**, 2, CUP, 2010

Herbert Puchta and Jeff Stranks, with Richard Carter and Peter Lewis-Jones, **English In Mind (For Spanish Speakers) level 2**, 2, CUP, 2010

Klippel, Friederike, **Keep talking. Communicative activities for language teaching**, CUP, 1984

Leech, Geoffrey, **An A-Z of English Grammar and Usage**, Longman, 2001

Murphy, Raymond, **English Grammar in Use: a self-study reference and practice book for intermediate students, with answers.**, CUP, 2004

Murphy, Raymond, **Essential Grammar in Use: gramática básica de la lengua inglesa.**, CUP, 2000

Oxford, **Diccionario visual español-inglés-francés-alemán**, OUP, 1996

Redman, Stuart and Ruth Gairns, **Test your English Vocabulary in Use.**, CUP, 2006

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Aprendizaxe da lingua estranxeira: Inglés/P02G110V01501

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Comunicación: Lingua española/P02G110V01101

Comunicación: Lingua galega/P02G110V01201

Outros comentarios

Nesta materia consolídase o nivel B1 do Marco Europeo Común de Referencia para as Linguas. Aínda que tamén se traballarán certas competencias dos niveis iniciais e de B2, en ningún caso partirase dun coñecemento cero da lingua inglesa. Para poder cursar esta materia con comodidade e aproveitamento, recoméndase que o alumnado, ao empezar, teña un nivel de competencia comunicativa próximo a B1, isto é, uns coñecementos previos de inglés equivalentes a A2/B1 dentro do Marco Europeo de Referencia para as Linguas.

Así mesmo, pódense reforzar os coñecementos do idioma e elevar o nivel a través de cursos na Escola Oficial de Idiomas, a UNED, o Centro de Linguas da Universidade de Vigo ou outros estamentos. Así mesmo, fomentárase a aprendizaxe

autónoma a través de ligazóns e páxinas web especializadas na aprendizaxe do inglés como lingua estranxeira.
